

DR AUGAS

2ND CLASS
SEPTEMBER 2 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSEJIS - SEPTEMBER 2, 1993

Nr. 169

Žinios iš Lietuvos - Elta

Išvedimo ceremonijos įvyko be Rusijos vadų

Vilnius, rugsėjo 1 d. (Elta) - Kaip jau buvo iš anksto skelbta, antradienį 3 val. p.p. Kaune, Panemunėje, Rusijos karinio dalinio dislokacijos aikštelėje išsiriavo Lietuvos ir Rusijos kareiviai teritorijos ir patalpų perdavimo ceremonijai. Kiti rusų kareiviai krovė į sunkvežimius paskutinę savo mantą ir vežė į geležinkelio stotį. Ten stovėjo karo technikos pakrautas geležinkelio ešelonas ir laukė įsakymo išvažiuoti. Traukinys iš Kauno turėjo pajudėti 3:45 val. p.p. ir po nepilnų trijų valandų kirsti Lietuvos ir Baltarusijos sieną. Į pasienį skubėjo žurnalistai - su magnetofonais, foto ir televizijos aparatais.

Bet Kaune laikas tarsi sustojo - iškilminga ceremonija vis nepradėjo. Visi, kaip buvo numatyta, laukė Rusijos vyriausybės įgaliojimų kario išvedimo iš Baltijos šalių reikalams generolo L. Majorovo. Po kurio laiko karius ir stebėtojus pasiekė žinia, kad Majorovas Rygoje laukia įsakymo iš Maskvos vykti į Kauną. Apie 4 val. į planuotą iškilmių vietą Kaune atvyko Rusijos ambasadorius Lietuvoje Nikolaj Obertyšev. Paaškęs, kad Majorovas į Kauną iš viso neatvyks, 4:30 val. numatyta ceremonija prasidėjo be jo.

Rusijai atstovavo ambasadorius N. Obertyšev, Lietuvai - Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius. Obertyšev pasakė kalbą, pažymėdamas, kad Rusijos armijos dalinio 108 moto-desantinio pulko išvedimas yra naujas Lietuvos ir Rusijos santykių puslapis. Butkevičius pažymėjo: „Prie šios dienos eisme keturis, o iš tikrųjų 54 metus. Lietuvos žemė liks be svetimos kariuomenės. Bet lieka dar daug darbų - reikės padėti estams ir latviams, kad visame Baltijos regione įsivertėtų stabilumas“. Pulkininkas S. Knezy įteikė Rusijos armijos dalinio vadui atminimo dovaną. Iškelta Lietuvos vėliava. Vėliau Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje ministras A. Butkevičius pranešė, kad Lietuvoje dar likusios kelios kariškių grupės po 2-3 savaitės turi baigti paskutinius išsikraustymo darbus.

Buvo numatyta tiesioginė televizijos transliacija iš Seimo rūmų, kad vis Lietuva galėtų pamatyti, kaip bus pasirašomas dokumentas, fiksuojantis Rusijos kariuomenės išvedimo pabaigą. Bet 6:50 val. vakaro televizija paskelbė, kad Rusijos oficialių asmenų Rusijos derybų delegacijos pirm. Viktor Isakov ir gen. L. Majorov Lietuvoje nėra, kad dokumentas nebus pasirašomas ir kad tiesioginė transliacija numatyta laiku atšaukiama. 7:19 val. TV pradėjo transliuoti iš Seimo rūmų prezidento susitikimą su Lietuvoje akredituotais užsienio šalių diplomatiniais atstovais ir karo atašė. Dalyvavo ir Seimo nariai, vyriausybė.

Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius iškilmingai pranešė, kad paskutinis rusų armijos dalinis paliko savo dislokavimo vietą. Rusija, pasakė prez. A. Brazauskas, iš esmės įvykdė 1992 m. rugsėjo

mėn. pasirašytą tvarkaraštį išvesti savo kariuomenę iš Lietuvos iki 1993 m. rugpjūčio 31 d. Prezidentas padėkojo demokratiniams pasaulio valstybėms, parėmusioms Lietuvos siekius. N. Obertyšev pažymėjo, kad laiku išvesta armija rodo, jog Rusijos vadovybė eina demokratijos keliu, tačiau didžiausias darbas plėtojant Lietuvos ir Rusijos santykius - dar ateityje. Aštuntą val. Vilniaus arkikatedroje prasidėjo šv. Mišios. Jas aukojo ir pamokslą pasakė arkivyskupas metropolitas Audrys Bačkis. Nepriklausomybės aikštėje grojo karių orkestras. Čia buvo susirinkę labai daug žmonių.

Rusijos armijos karinis sastatas 8:05 v.v. vis dar stovėjo Kauno geležinkelio stotyje. Pasienyje, Kenoje, vis dar laukė jo atakliausieji žurnalistai. Traukinys su paskutiniuoju rusų kariuomenės daliniu Lietuvoje ir Baltarusijos sieną perkirto rugpjūčio 31 d., 11:45 val. naktį.

Bažnyčios būklė Lietuvoje

Spaudos centras prie popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje komiteto išleido knygėlę „Informacija“. Be bendro pobūdžio žinių apie Lietuvą, apžvelgia ir Katalikų Bažnyčios istoriją, dabartinę būklę. 1992 metų duomenimis Lietuvoje veikė 675 bažnyčios, buvo 686 kunigai. Pirmoji Kunigų seminarija buvo atidaryta Kražiuose 1570 metais. Šiuo metu Lietuvoje yra trys kunigų seminarijos. Be Kauno kunigų seminarijos, kuri veikė ir bolševikų okupacijos metais, 1989 m. atkurta Telšiu, o nuo šių metų mokslo metų - ir Vilniaus kunigų seminarijos.

1990 m. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete įkurtas Teologijos ir filosofijos fakultetas, jame mokosi 190 studentų. Lietuvoje dabar veikia 17 moterų vienuolių, jungiančių apie tūkstantį seserų, ir 5 vyrų vienuolių - saleziečiai, jezuitai, marijonai, dominikonai, pranciškonai.

Lietuvių mokykla atidaryta Pelesoje

Rugsėjo pirmosios skambutis po 61 metus trukusios pertraukos šiandien vėl į mokyklos klases sukvietė Pelesos lietuviškų šeimų vaikus. Jie mokysis Lietuvių tautinėje vidurinėje mokykloje, kurią šiame Gudijos bažnytkaimyje įkūrė Lietuvos Kultūros Fondas.

Fondo rūpesčiu čia atstatyta bažnyčia, pastatyti gražūs Lietuvių namai ir trys gyvenamieji namai pedagogams. Pelesoje dirba aštuoni mokytojai, atvykę iš įvairių Lietuvos vietų. Jie ne tik moksles vaikus, (mokyklai patalpos) ir šio karto imsis ir kultūrinės veiklos, burs Pelesos ir gretimų lietuviškų šalių žmones.

Varanavo rajono taryboje įregistruota ir Gudijos lietuvių Pelesos Lietuvių Bendruomenės organizacija. Jos pirmininku išrinktas jaunas pedagogas Jonas Maciulevičius. Įvestas naujas autobusų maršrutas Vilnius-Pelesa-Lyda. Nuo Vilniaus iki Pelesos - tik dvi valandos.

„Paskutiniame“ Rusijos kariuomenės ešelonei pagaliau po penkių valandų vėlavimo pajudėjus iš Panemunės netoli Kauno, vienas lietuvis linki išvažiuojantiems karius gero vėjo. Lietuviams teko kariuomenės išvykimo

ceremonijas atlikti be aukštų Rusijos pareigūnų, apsieiti be galutinės kariuomenės išvedimo sutarties pasirašymo, bet vis tiek buvo džiaugsmo, kad okupantas formaliai apleidžia Lietuvą.

JAV nesiruošia didinti vaidmenį buv. Sovietų Sąjungoje

Maskva, rugpjūčio 28 d. (NYT) - Rusijos prezidento Boris Jelcino priešinkai pyksta dėl numatomo JAV užsienio politikos pakeitimo, kuriame JAV didins savo vaidmenį buvusiose Sovietų Sąjungos valstybėse. Numatoma, kad artimoje ateityje prez. Bill Clinton pasirašys naujas gaires JAV taikos palaikymo veiklai buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose.

Rusijos nacionalistų reakcija į šią žinią padarė nemalonumą JAV-oms, rašo „The New York Times“ korespondentas Steven Erlanger, kai jie pradėjo spėlioti, esą tai rodo, kad JAV nori dar ilgiau laikyti Rusiją paklupdyta. Tai ypač suerzino daugelį Rusijos kariškių. Šią žinią savo naudai naudoja Jelcino priešinkai Rusijos parlamente.

„Galima buvo numatyti, kad šios Amerikos pastangos padėti Jelcinui (JAV ruošiamasis dalyvauti tarpininko vaidmenyje) gali turėti priešingą rezultatą“, pareiškė aukštas Vakarų diplomatas. „Žinoma, (Rusijos) konservatoriai tą žinią iškraipė. Bet užsieniečiai negali norėti rusams pasakyti, kokie turi būti jų nacionaliniai interesai“.

Neteisingai išaiškintas dokumentas

Ši kontroversija kilo iš „Prezidentinio sprendimo direktyvos nr. 13“ provizorinio teksto, kuriame norima apibūdinti, kaip

Jungtinės Tautos ir kitos tarptautinės organizacijos galėtų veikti, suirus Sovietų Sąjungai, ir koks būtų JAV vaidmuo šiuo atveju. Vienas minimas pavyzdys galimo JAV vaidmens - nuolatinis JAV karių dalyvavimas JT taikos palaikymo operacijose, kurioms vadovauja kitų šalių karininkai.

Bet tame dokumente yra ir kontroversiškas skyrius apie buvusią Sovietų Sąjungą ir ten vykstančius etninius ar regioninius konfliktus. Aukšti JAV pareigūnai pripažino, jog neoficialiai į plačiąją spaudą patekusios ištraukos iš to dokumento sukėlė daugybę abejonių JAV tikslais taikos palaikymo operacijose, ir kad jų pačių pastangos atitaisyti nesuspėjimus buvo nesėkmingos.

Maždaug tuo pačiu metu JAV įkūrė naują įstaigą, veikiančią amb. Strobe Talbott žinioje koordinuoti buv. Sovietų Sąjungos šalių regioniniams reikalams, kuriai vadovaus James Collins, buvęs JAV ambasados Maskvoje direktoriaus pavaduotojas. Klaidinga, anot JAV pareigūnų, buvo suplakti šį paskyrimą su minėto provizorinio dokumento mintimis.

Rusijos spauda emė spėlioti

Tą ypač padarė Rusijos spauda, kuri rašė, jog per Collins Washingtonas bandys tarpininkauti įvairiuose regioniniuo-

Kur Vydūnas mokytojavu - mokyšis meno

Šilutės rajone, Kintuose, baigta remontuoti mokykla, kurioje ketverius metus yra mokytojaves Vydūnas. Joje steigiamas Šilutės rajono meno mokyklos dalis ir muzikos skyriai, vienintelis Lietuvoje Vydūno memorialinis muziejus.

Litexpo skatina verslą

1994 metais viena iš pagrindinių Lietuvos parodų centro „Litexpo“ veiklos kryptis bus tarptautinių parodų Lietuvoje, taip pat - lietuviškų prekių mugių užsienyje organizavimas. 1994 metais planuojama užsienyje surengti 18 lietuviškų

prekių parodų, pasakė Litexpo direktorius A. Tarvydas spaudos konferencijoje.

Per pirmąjį šių metų pusmetį „Litexpo“ parodų centre surengta 19 mugių ir parodų, šešiose jų dalyvavo ir užsienio šalių firmos. Bendras lankytojų skaičius - virš 100.000. Iki šių metų pabaigos planuojama Vilniuje surengti dar 14 mugių ir parodų. Kai kurios „Litexpo“ rengiamos parodos jau yra tapusios tradicinėmis. Ypač pavyko „AgroBalt-93“. Ne mažiau sėkmės tikimasi susilaukti ir iš didmeninės mugės „Biznis-93“ bei parodos „Efektyvi statyba: Sodyba 93“, kurios rengiamos šį rudenį ir nuo šiol bus tradicinės.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Sudaryta bankų tobulinimo taryba

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybė ir Lietuvos Banko valdyba sudarė nuolatinę bankų sistemų tobulinimo tarybą, kurios sudėtyje - ekonomikos ir finansų ministrai, įvairių bankų atstovai. Tarybos pirmininkas - Lietuvos Banko vadovas Romualdas Visokavičius.

Taryba veiks kaip Lietuvos Banko valdybos patariamasis organas. Ji savarastys bankų privatizavimo, veiklos tobulinimo bei koordinavimo, strategijos formavimo ir kitus svarbius Lietuvos bankininkystės plėtojimo klausimus, teiks atitinkamus pasiūlymus.

Pagerbtas poetas vysk. Antanas Baranauskas

Anykščiai, rugpjūčio 30 d. (Elta) - Rugpjūčio 29-ąją, sekmadienį Anykščiuose atidengtas ir pašventintas paminklas poetui, vyskupui Antanui Baranauskui. Į šias iškilmes susirinko tūkstančiai žmonių iš visos Lietuvos ir išeivijos lietuvių. Paminklas, kurį sukūrė skulptorius Arūnas Sakalauskas ir architektas Richardas Kristopavičius, nuo šiol stovės naujoje, vyskupo vardu pavadintoje aikštėje. Skulptūra pašventino išeivijos lietuvių vyskupą, buvus anykštėnas Paulius Baltakis. Iškilmingoje ceremonijoje dalyvavo ir kalbėjo prezidentas Algirdas Brazauskas, Seimo narys Vytautas Landsbergis ir kiti.

Sekmadienį Anykščių šv. Mato bažnyčioje taip pat įvyko bažnytinės muzikos ir poezijos pusvalandis. Po to vyskupai, kiti bažnyčios hierarchai aukojė šv. Mišias už Antaną Baranauską.

Renginiai, skirti „Anykščių šilelio“ autoriaus atminimui, Anykščiuose vyko nuo šėdšdienio. Jų dalyviai aplankė Antano Barausko kletelę, pagerbė poeto ir vyskupo tėvų atminimą, apžiūrėjo tai progai skirtą fotografijų parodą. Sausakimšiuose Anykščių kultūros rūmuose įvyko Antano Barausko kūrybos vakaras. Apie didįjį anykštėną kalbėjo naujos monografijos „Antanas Baranauskas“ autorė Regina Mikšytė, literatūros mokslinei ir istorikai, poetai, aktorai, skambėjo Antano Barausko poezija, giesmės ir dainos.

Vėlu šeštadienio vakarą Anykščių koplyčioje, kur šio amžiaus pradžioje vyskupas yra aukojęs šv. Mišias, koncertavo vargonininkas Leopoldas Digrys.

JBANC Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto pirmininkas Mati Koiva parašė padėkos laiskus JAV Valstybės sekretoriui Warren Christopher ir Kongreso nariams sen. Dennis DeConcini ir kongr. Steny Hoyer už Lietuvos pozicijai teigiamus pareiškimus Rusijos kariuomenės išvedimo reikalu. Jis prašė jų tolimesnės pagalbos, rūpinantis, kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta ir iš Estijos bei Latvijos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2 d.: Ingrida, Steponas, Protenis.
Rugsėjo 3 d.: Šv. Grigalius Didysis; Bronius, Bronislava, Simeonas, Mirta, Sirtautas.

Pabaltijy yra karinis vakumas

Stockholmas, rugpjūčio 26 d. (RFE/RL) - Lt. pulk. Erkki Nordberg, neseniai išstudijavęs Baltijos regiono saugumą Suomijos Nacionalinės Gynybos kolegijos pavedimu, pareiškė spaudos konferencijoje, jog Pabaltijy šalyse yra karinis vakumas. Rusijos pajėgos išvyksta, o NATO - Europos gynybos organizacija - nieko nedaro, nenorėdama suerzinti Rusijos.

Jo apskaičiavimu, Lietuvai, Latvijai ir Estijai truks bent 10 metų atstatyti savo šalių gynybinį pajėgumą. Jei NATO ir Rusijos santykiai pablogėtų ir Pabaltijy šalyse iškiltų krizė, pavojaus būklė susidarytų Pabaltijy, sakė lt. pulk. Nordberg. Jis pasakė, jog Rusijai būtų naudinga, jei Pabaltijy šalys pakeltų savo karinį pajėgumą, nes tuomet kitos pajėgos nesiveržtų į tą regioną.

Amerikiečiai Latvijos valdžioje gali netekti pilietybės

Washington, DC, rugpjūčio 27 d. - JAV Valstybės departamentas išpėjo dvylika JAV piliiečių, (9 išrinktus į Latvijos Seimą ir 3 - Latvijos vyriausybėje), jog jiems gresia pavojus netekti JAV pilietybės. Pagal 1951 m. išleistą JAV imigracijos įstatymą, bet kuriam amerikiečiui, einančiam oficialias pareigas kurios nors kitos valstybės valdžioje, gali būti atimta pilietybė, patvirtinus, jog tai iš tikrųjų vyksta.

Valstybės departamentas tuo tarpu negali pasakyti, kiek amerikiečių eina oficialias svetimų kraštų valdžios pareigūnų pareigas.

Latvijos užsienio ministerija rugpjūčio 31 d. įteikė oficialų pareiškimą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Boutros Boutros-Ghali, apgailestaudama Rusijos kariuomenės išvedimo sustabdymą. Boutros-Ghali pareiškimą paskleidė kaip oficialų JT dokumentą ir Saugumo Taryboje, ir Generalinėje Asamblėjoje.

ninkauti ar siekti spręsti tuos konfliktus. Pagaliau, JAV iš viso nežada siųsti karių į buv. Sovietų Sąjungos teritoriją.

50 METŲ DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOJE

Kun. Jonas Petrauskas, MIC, rugpjūčio 22 d. šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį.

Kunigas Jonas C. Petrauskas gimė 1916 m. gegužės 13 d. Gardner, Massachusetts. Gimnaziją baigė 1934 m. 1935 m. rudenį įstojo į Marianopolio kolegiją, Thompson, Conn. Ją baigęs 1939 m., tvirtai apsisprendęs būti kunigu, įstojo į lietuvių Marijonų vienuoliją ir pradėjo studijas jų vadovaujamoje kunigų seminarijoje, Hinsdale, Illinois.

1943 metais rugpjūčio 8 dieną buvo įšventintas kunigu. Kunigas Jonas Petrauskas, MIC, daugiau kaip 40 metų savo kunigystę gyvenimo praleido dirbdamas su jaunimu-studentais Marianopolio kolegijoje. Jis buvo jų mokytojas, auklėtojas, direktorius.

1987 m. rugsėjo 1 dieną buvo paskirtas į Worcesterį lietuvių Šv. Kazimiero parapiją klebono pavaduotoju-asistentu. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje šių metų rugpjūčio 22 dieną šventė savo kunigystės Aukštinį Jubiliejų. 11:30 val. ryto aukšto iškilmingas Dievui pėdos šv. Mišias. Kartu su juo koncelebravo būvę studijų kolegos, įšventinti tais pačiais metais. Prelatas Pranas Bulovas - emeritus, kun. Albinas Gorklis, MIC, kun. Albinas Sheputa, MIC, ir Petras Ališauskas - emeritus, iš Pittston, Pennsylvania. Kiti koncelebrantai: Šv. Kazimiero parapijos klebonas Kun. V. Parulis, MIC, kun. B. Roth, MIC, kun. P. Burauskis, MIC, kun. dr. R. Krasauskas, kun. L. LaPointe, kun. A. Yankauskas. Ceremonijai vedėjas kun. W. Hayward, MIC. Dalyvavo ir būvęs Worcester vyskupijos valdytojas vyskupas Bernardas Flanagan - emeritus. (Jis yra būvęs Norwich vyskupijos vyskupas, o Marianopolis irgi tai vyskupijai priklauso).

Šv. Mišių skaitinius skaitė: Albert Baltren - Orange, MA, ir William Višniauskas - Gardner, MA. Psalmę - Helen Middle - Worcester, MA. Pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis pasakė prelatas P. Bulovas - emeritus iš Maspeth, New York. Jis pareiškė, kad kunigas Jonas Petrauskas, MIC, išgirdęs Kristaus kvietimą, jį priėmė. Per 50 metų buvo nuolankus ir ištikimas marijonas. Tikinčiųjų maldą skaitė Joyce Ridick, SSC, Ph.D. Dovanas nešė advokatas Mark M. Curley Esq. Wakefield, MA., būvęs kunigo Jono Petrausko, MIC, auklėtinis, Thomas Juko iš Marianopolio kolegijos, Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirm. Rita Pinkus ir William Leseman. Pabaigoje šv. Mišių kalbėjo vyskupas B. Flanagan, D.D., jubiliatui išteikė popiežiaus Jono Pauliaus II apaštališką palaiminimą. Po šv. Mišių beveik visi dalyviai, o jų buvo susirinkę labai gausiai, važiuo į puošnią Maironio Parko salę, kurioje Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa

savo dvasios vadovui Jubiliatui kun. Jonui Petrauskui, MIC, surengė puikų pokylį. Prisirinko pilna salė svečių ne tik iš Worcesterio, bet ir iš kitų vietovių. Kunigų jų tarpe buvo net 19. Pokyliui vadovavęs parapijos tarybos pirmininkas Stephen Walinsky, Jr., pasveikino visus atsilankiusius. Pakėlėme putojančio šampano taureles į Jubiliatą sveikata, sugiedojome „Ilgiausių metų“ ir sušukome tris kartus „Valio!“ Invokaciją sukalbėjo kun. Albinas Gorklis, MIC. Vaisinomės...

Pagrindinis kalbėtojas kun. Albinas Sheputa, MIC, nušvietė Jubiliatu kunigo Jono Petrausko, MIC, nueitą gyvenimo kelią, primindamas ir gan linksmų, idomių įvykių. Pabaigoje linkėjo „Ilgiausių metų“... „Ad multos annos...“

Meninę programą atliko parapijos mišrus choras, padainavęs penkias dainas. Vadovavo vargonininkė Ona Valinskienė. Žodžiu sveikino Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirmininkė Rita Pinkus, parapijos tarybos pirmininkas Stephen Walinsky, Jr., ir kiti. Raštu sveikino Worcesterio diecezijos vyskupas Timothy J. Harrington, kunigas Margis, MIC, iš Brazilijos. Buvo ir daugiau sveikinimų. Pabaigoje žodį tarė Jubiliatas kunigas Jonas Petrauskas, MIC. Padėkojo visiems ir už viską. Prisiminė savo tėvelius, kurie kilimo yra iš Vabalninko. Jie atvyko į Ameriką prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Giminė didelė ir plati. Labai įdomus jo pasakojimas, kaip jis apsisprendė būti kunigu. Palinkėjo visiems Dievo palaimos ir Marijos globos. Sugiedota giesmė „Immaculate Mary“. Po to visi galėjo Jubiliatą asmeniškai pasveikinti. Nusitęsė ilga eilė sveikintojų. Jubiliatas su kiekvienu pasikalbėjo, nors labai trumpai, ir padėkojo už atsilankymą.

Teresė Meiluvienė paruošė gražią religinę vėliavėlę, kurios viršuje, kairėje pusėje, Vabalninko miestelio herbas. Dešinėje - Marianopolio - kolegijos ženklas (Vytiš), viduryje - Nekaltai Pradėtoji Švenčiausia Mergelė Marija.

Mykolas ir Apolinaras Petrauskai išaugino gražią lietuvišką religinę dvasios šeimą: dvi dukteris ir tris sūnus iš kurių du pasiaukoję Kristaus ir žmonių tarnybai; vienas jų - šios dienos Jubiliatas kunigs-vienulis Jonas. Brolis kunigas jau miręs.

Per 50 metų Jubiliatas-kunigas Jonas, MIC, nuejo ilgą gyvenimo kelią ištikimai tarnaudamas Dievui ir žmonėms. Didžiausią savo kunigystės gyvenimo dalį praleido su studentais Marianopolio kolegijoje. Jaunimui pašventė savo jėgas, energiją, sveikatą. Šiandien gali džiaugtis, kad jo jaunimo širdyse pasėta sėkla subrendo ir išaugino gražius vaisius. Tai išgirdome iš kunigo Jono, MIC, buvusio auklėtinio-advokato Mark M. Curley. Tokių gražių atsiliepimų girdime ir daugiau. Prieš šešetą metų kunigas Jonas Petrauskas, MIC, buvo atkeltas į mūsų Šv. Kazimiero parapiją. Šis darbas jam buvo tarsi nauja pastoracijos sritis, bet jis greitai prie jos prisiprato. Džiaugiasi Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, turėdama jį dvasios vadovu. Džiaugiamės parapičiai jo nuolankumu, paprastumu, nušizėminimu, jo meile visiems. Jubiliatui kun. Jonui Petrauskui, MIC, tenka palinkėti geriausios sveikatos dar daug metų darbuotis Dievo ir žmonių tarnyboje.

J.M.

Jubilatas kun. Jonas Petrauskas, MIC, su savo studijų draugais kunigais jubilatais, po pokylio Maironio Parke š.m. rugpjūčio 22 d. Iš k. - prel. Pranas Bulovas, kun. Petras Ališauskas, kun. Jonas Petrauskas, MIC, kun. Albinas Gorklis, MIC, kun. Albinas Sheputa, MIC.

Nuotr. Teresės Meiluvienės

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

LIETUVOJE MIRĖ KUN. K. SIMAITIS-SIMANAVIČIUS

Rugpjūčio 9-tą dieną Kulautuvoje mirė buvęs ilgametis Šv. Antano Detroito lietuvių parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis-Simanavičius, sulaukęs 82 m. amžiaus. Rugpjūčio 13 dieną, po gedulingų šv. Mišių, kuriose dalyvavo vyskupas ir 20 kunigų, buvo palaidotas Skirsnemunės bažnyčios šventoriuje. Giliam nuliūdime paliko dvi sūnus bei daug sūnėnų ir dukterėčių, gyvenančių Lietuvoje.

Buvo gimęs 1911 m. sausio 27 dieną Jurbarko valsčiuje. Baigęs Jurbarko gimnaziją ir Kauono kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1938 m. birželio 26 dieną. Vėliau Vėprieuose, Vosiškių, Stakiuose, Girkalnyje, Kėdainiuose, Pagiriuose. Tuo pačiu metu dėstė tikybos pamokas vietos mokyklose.

1944 pasitraukė į Vakarų. Dirbo sielovados darbu Reporio stovykloje, Oldenburge. 1951 metais emigravo į JAV. 1951 metais gegužės 13 dieną buvo paskirtas vikaru Šv. Antano lietuvių parapijoje, Detroito, kur velionis gyveno iki 1993 metų gegužės 6 dienos, kada sugrįžo į savo gimtinę - Jurbarką, kur gyveno jo sūnėnės.

Detroito buvo Šv. Antano parapijos klebonu nuo 1970 iki 1979 m., kol išėjo į pensiją. Mirusio Windsor lietuvių parapijos klebonui kun. Dominykui Lengvinui, velionis ėjo šios parapijos klebono pareigas, iki sveikata leido. Buvęs daugelio lietuvių organizacijų kapelionas.

1993 metais bal. 25 dieną, Šv. Antano parapijos patalpos susirinko daugiau negu 150 detroitiečių į išleistuves 42 metus Detroito apylinkėje tarnavusio kunigo Kazimiero Simaitio. Š.m. rugsėjo 11 dieną, 10 val. r., Šv. Antano parapijoje, bus laikomos „keturdešinės“ šv. Mišios už a.a. kun. Simaitio vėlę. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas kviečia visus detroitiečius dalyvauti šv. Mišių aukoje ir savo maldose pasimelsti už buvusį kleboną kun. Kazimierą Simaitį.

ISLEIDOM ALDONĄ I MARTELES

Rugpjūčio 27 d. Dievo Apvaizdos kleb. kun. Viktoras Kriščiūnėvičius suteikė moterystės sakramentą Aldonai Rauckaitei ir Alan Dante-Weiser. Po šv. Mišių vestuvinė puota vyko Livo-nijos Marriot viesbutyje. Puikią puotą surengė Aldonos tėveliai Viktoras ir Valentina Rauckai, dalyvaujant šeimos nariams ir artimiesiems. Jaunieji buvo tėvelių sutikti su vynu, duona ir druska. Buvo sugiedota „Il-

giausių metų“. Gražia nuotaika svečiai linksminosi kartu su jaunaisiais. Linkime sėkmės ir daug saulėtų gyvenimo dienų.

SUKURĖ ŠEIMĄ

Šeštadienį, rugpjūčio 28 dieną, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje, - Clevelande, klebonas kun. G. Kijauskas palaimino santuoką Detroito apylinkės aktyvaus jaunimo veikėjo Dariaus Mičiūno, sūnaus Danutės ir Eugenijaus Mičiūnų, su Dariaus pasirinkta gyvenimo bendrakeleive Arleen Rae, dukra Mildred ir Thomas Rae. Jaunąja prie altoriaus lydėjo jos tėveliai ir 6 pamergės, o jaunąjį - jo tėveliai ir 6 pabroliai. Vargonais grojo Rimas Kasputis, solo giedojo Asta Jurgutytė.

Sutuoktinių puota vyko Ukrai-niečių centre. Maršui grojant, jaunavedžius Darius ir Arleen salėje pasitiko su vynu, duona ir druska jų tėveliai ir 280 puotos dalyvių.

Jaunavedžius pasveikino Dariaus tėvelis Eugenijus Mičiūnas, o vyriausias pabrolis

Andrius Ruzgaitis, pasveikino ir pakvietė pakelti šampano taures. Jaunavedžiams sugiedota „Ilgiausių metų“.

Jaunavedžiai, Darius ir Arleen, povestuvei kelionei išvyko į Havajų salas. Linkime jaunavedžiams saulėto ir laimingo šeimyninio gyvenimo.

„ŽIBURIO“ MOKYKLA PRADEDA DARBĄ

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžia bus šeštadienį, rugsėjo 11 dieną, 8:50 ryto, Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Smulkesnės informacijos apie „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokslo metų suteiks mokyklos vedėja Rūta Mikulionienė, tel. 380-5668.

TAUTOS ŠVENTĖ

Tautos šventė bus švenčiama sekmadienį, rugsėjo 12 dieną. Iškilmingos šv. Mišios bus aukojamos 10:30 val. ryto Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčiose. Organizacijos kviečiamos Mišiose dalyvauti su savo vėliavomis. Minėjimas vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre, 12:30 p.p. Kalbės Baltų Fondacijos pirmininkas Linas Ko-

Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio, Jr., kandidato į Lietuvos Respublikos prezidentus, rinkiminių akcijų paremti

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS MICHIGAN VALSTIJOJE

Po \$200 aukoto: dr. Vainutis ir Ingeborg Vaitkevičiai, Genovaitė Kupčinskienė. Po \$125: Stasys ir Danutė Geldžai, Jurina ir Vitas Ruginai. Po \$100: Algis ir Yolanda Zaprackai, Emilija ir Vytautas Kutkai, Kostas Čiuželis, Saulius Šimoliūnas, Ben. Norkūnas, Kazys ir Juzė Gricai, Lucija Puskepalaitienė, Niola ir Algis Čereka, Andrius ir Aljė Butkūnai, Stasė ir Česlovas Bankauskai, Marytė ir Vytautas Petrušai, Kazys ir Rožė Ražauskai, Gediminas Balanda, Stella M. Hotra, Ramutė ir Vytautas Petrušai, Albertas Miščiūnas, Dangulė ir Jurgis Jurgučiai. Po \$50: Liūda ir Algis Ruginai, dr. James ir Audronė Vaitiekaitis Hoesechele, Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai, Algis Braženas, Antanina Klimkaitis, Leopoldas ir Paulina Heiningai, Birutė ir Jonas Sverai, Vacys ir Janina Mitkus, Vacys Jocy, Maria ir Paul Pavcevičius, P. ir V. Balynas, Birutė Bacevičius, Rimas Korsakas. Po \$45: Stasė Bliūdžiuvienė. Po \$40: Vincas Tamošiūnas, M. Kušlikienė. Po \$30: Česlovas ir Elena Anušai. Po \$25: Stasys Šimoliūnas, Antanina ir Alfonsas Leparskai, Romas Leparskas, Edvardas Mikus, St. ir U. Astrai, Vytautas ir Gražina Kamantai, Antanas Sukauskas, Janina ir Narimantas Udriai, Nijolė ir George Zelwinder, Jonas ir Gražina Urbanai, Povilas Norkevičius, Benediktas Neverauskas, Pranas Zaranas, Kazys Navasaitis, Vitas ir Viktoras Memėnai, Dalia ir Jaunius Gilvydžiai. Po \$20: Jona Švobienė, Matas Baukys, Stasys Barikus, Antanas ir Janina Vaitiekos, Antanina Petrauskienė, kun. Alfonsas Babonas, Liudvikas Grunavas, Elena ir Vytautas Čižauskai, Valė ir Antanas Osteikis, E. ir A. Lukai, Ignas ir Stefania Kaunelaitis, Jonas Barikus, Antanas Vaitiekus, Genovaitė Norienė, Aldona Vilkauskas, Aldona ir Albinas Nemanis, Ona ir Mykolas Abarai, Nijolė ir Stasys Šližai, Genė ir Vitalis Alkevičiai, Vytautas Jonaitis, J. ir O. Treškai, Jonas Treška, J. ir A. Lukoševičiūtė, K. ir A. Žygai, Elena Jurgutienė, Cecilija Balsienė, Vacius ir Ada Lelai, Albina Lingienė, Ona ir Balys Rūkšteliai, Antanas ir Ada Pesiai, Stasė Bublėnė, Petras Griškėlis, Kazys ir Aldona Stašaitis, Kazys ir Elena Mykolaitis, Janina ir Jonas Mikulioniai, Anelė Pašukonis, Adolfas Merkevičius, Benita Astašaitis, Juozas ir Ona Briedžiai, Stasė Balsienė, dr. Bruno Burgess, Danutė Petronienė, Leonas Gerulaitis, Andrius V. Butkūnas, Julius Jarulaitis, P. ir A. Savickas, Dalia ir Antanas Rackai, Regina ir Mindaugas Gilvydžiai, Regina Juškaitė, Pranciška Televičienė, Ona ir Vytautas Valiai, Jadvyga Griniene, Cecilija Balsienė, dr. R. Čerškus, Ona Pusdešienė. Po \$18: Benjaminas Kvietys. Po \$15: Valerija Patalauskienė. Po \$10: Regina ir Algis Vaitiekaitis, Česlova Plūrienė, Robertas Boris, Vladas Staškus, Juozas Šopys, Danutė ir Stasys Petrauskai, Matas Baukys, Grace ir Bronius Valukėnas, Juozas Kinčius, Yolanda ir Mykolas Kizai, Titas Jonynas, Simone Jonaitytė, Alice Rock, Fabijonas Nemanis, V. Baniakaitis, A. Skrebutėnas, G. Oksienė, Linas Erlingis, Pranas ir Galina Gobiai, V. Radzevičius, Rūta ir Don Pifer, Anthony Shurkus, Vincas Pacevičius, Jūratė Počiūrienė, Rūta ir Linas Mikulioniai, Vladislava ir Antanas Šurkus, Kazys ir Pat. Matažinskis, Audronė Tamulionytė, Kazys Ramanauskas, Anna Uždavinis, Kazys Gogelis, Bernardas Brzygys, Petras Putrius, Anelė Žiedas, Saulius Dėdinas, Stasys ir Regina Pūkūnas, Marytė ir Stasys Erlingiai, Ona Čerškienė, Albinas Andriusaitis, Eugenija Bulotienė, Natalija Šližienė, Bronė Čiunkienė. Po \$8: Anne Seiza. Po \$6: Aldas Kriaučiūnas. Po \$5: Agota Brazaitienė, Sofia Lastas, Jadvyga Jonušienė, B. Kuslika, Ron T. Bode-Treška, J. ir B. Lukai, Irena Ivanauskas, Arūnas Stašaitis, Regina ir Petras Petrauskai, Liūda ir Romas Mačionis, Elzbieta Jonynienė, Marija Žilinskienė, Antanas Vaitėnas. Po \$2: J. Aukštakalnis.

Viso: \$5,187.00.

Vasario 16, 1993

St. Lozoraičio kandidatūrai remti komitetas Michigan valstijoje

Liūda Ruginienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nesuadotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

jelis iš Vašingtono. Minejimą rengia LB Detroito apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja Nijolė Zelwender. Visuomenė kviečiama minėjime dalyvauti.

Im

ir Lietuvos himnais, pravedė M.N. lietuviškų programų vadovė, seselių talkininkė Aldona Prapuolenytė. Gyventojai pakilia nuotaika skirstėsi į savo kambarius. Nesitikejo, kad jie turės progos pažinti ir asmeniškai pasikalbėti su Lietuvai nusipelnusiu ambasadoriumi, ambasadoriumi, kuri, kaip ir anksčiau, taip ir toliau pažadėjo lydyti savo maldą. Garbingasis svečias pajuto Matulaičio namų šilumą ir džiaugėsi, kad jo teta Gražina Matulaitytė-Rannit, tokioje aplinkoje gyveno paskutiniuosius savo gyvenimo metus.

ap

PUTNAM, CT

AMBASADORIUS STASYS LOZORAITIS LANKO MATULAIČIO NAMUS

Ses. Bernadetos pakviestas ir lydimas, ambasadorius S. Lozoraitis aplankė Matulaičio namus, susitiko su namų gyventojais. Jo šilumas, nuosirdumas ir parodytas asmeniškis dėmesys kiekvienam, kuris prie jo priėjo, atnešė daug džiaugsmo. Jis papasakojo angliškai ir lietuviškai (jį susitikimą buvo pakviesti ir amerikiečiai gyventojai) apie Lietuvos sunkumus ir džiaugsmus. Paklaustas, ar pasiliks Vašingtone, gyventojai nusivylimui, pasakė - Ne! Susitikimą, kuris buvo baigtas entuziastingai sugiedotais JAV

Kab. 312-735-4477; Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p.p. 7 v. antr. 12:30-3 v.p.p. treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (312) 778-4999 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS GYDO ODOŠ AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL Tel. (312) 585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126 708-941-2806

Valandos pagal susitarimą Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS

2454 W. 71st Street (312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348; Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKIA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9. antr. 12-6. penkt. 10-12. 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700 RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. (708) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kaiba lietuviškai) Tikrina akis, prietaiko akinus

2618 W. 71st St. Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Kev. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545 EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755 ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090 Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166 Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VEIKSMAI

Kaip dviejų Lietuvos išeivijos konferencijų dalyvė, praėjusiais metais Birštone ir birželio mėnesį Detrote, buvau susidariusi įspūdį, kad Lietuvai iš tikro labai rūpi santykių su išeivija pagerinimas, sustiprinimas ir abi pusės suartėjimas. Detrote Lietuvos vyriausybės ir partijų atstovai vienbalsiai pripažino, kad Lietuvos pilietybės įstatymas yra nukreiptas prieš užsienio lietuvių, kad jo dabartinis projektas esąs nevykęs, ir bus daroma viskas, kad pagaliau ir užsienio lietuviams, ilgus dešimtmečius plačiam pasauliui akelbūsiams Lietuvos okupacijos kančias, būtų suteiktos pilietybės privilegijos. Deja, iki šiol jokių pozityvių veiksmų ta kryptimi nematyti. Su dar didesniais problemomis susiduriama, bandant atgauti komunistų neteisėtai nusavintą tėvų ar senelių nuosavybę, apsigyvenus Lietuvoje, negaunant teisės net savo automobilio užregistruoti... Ir taip begalinis nesąmonių ir biurokratijos košmaras, kurio suprasti neįmanoma ir kurio jokioje laisvojo pasaulio šalyje nerandama.

Visiems žinoma, kad nuo pat nepriklausomybės paskelbimo (ir dar prieš tai) užsienio lietuvių visokeriopai rėmė savo skurstančius tautiečius tėvynėje, siuntė siuntinius ir atvykusius gausiai apdovanojo. Paskutiniųjų keletas metų laikotarpyje paslaugios siuntinių persiuntimo bendrovės i Lietuvą pasiuntė tūkstančius vertinų siuntinių su maisto produktais, drabužiais, vaistais ir kitomis gėrybėmis. Gavėjai džiaugėsi ir dėkojo, vaikučiai i mokyklas ėjo su nauja avalyne ir drabužiais, turėjo pieštukų, trintukų, sasiuvinių... Ir štai sužinojome apie naują mūitį įstatymą, pagal kurį yra apmuituojami dovaniniai siuntiniai, kurių vertė viršija 50 dolerių. Nuo mūito mokesčio atleidžiamos (kaip ilgai?) labdaringos organizacijos, turinčios specialų leidimą. O kaip tokį leidimą gali gauti užsienio lietuvių labdaros organizacijos, kaip mūsų darbus BALFas ar kitos? Jau gerai žinome, su kokiais sunkumais Lietuvoje susiduriama net ir automobilio registracijos atveju, kai išstovima eilėse po dvi ar tris dienas, o įstaigų tarnautojai ir valdininkai elgiasi arogantiškai, nemandagiai, atsisako teikti informaciją ar iš viso patarnauti.

Naujame mūito įstatyme yra numatyta, kad siuntinio gavėjas privalo sumokėti mūito mokesį. Už mėso gaminius nustatytas 15 procentų mokeskis, už sviestą, kosmetiką, magnetofonus ir televizorius – 20 procentų, už cukrų – 30 procentų, o už baldus (???) 25 procentus. Te-

ko patirti, kad invalidams yra siunčiamos specialios kėdutės su ratukais. Jei jos klasifikuojamos kaip „baldai“, tai skurdę gyvenantis invalidas nepajėgs tokios siuntos išpirkti. Toliau papildomai pabrėžiama, kad, jei gavėjas yra privatus asmuo, jis privalo pridėti dar 10 procentų siuntinio vertės. Kai siunčiame dovanas savo giminiams i Lietuvą, jas gauna „privatus asmenys“. Pagal dabartinį įstatymą, viskas vyksta taip, kaip buvo sovietiniais laikais, ar gal net ir kiek kebliau. Lietuvos įstatymų leidėjams tik rūpi, kaip galima daugiau išplėsti užsieninės valiutos, neatsižvelgiant nei į nuostolius eiliniams lietuviui, nei į užsienio lietuvių gerą valią. Atrodo, kad mūito mokesčiai gali Amerikoje ar Kanadoje iš anksto sumokėti pats siuntėjas, bet kažin, ar „privatus asmuo“ išvengs pridėtinio 10 procentų mokesčio? Gal nebesiuntė siuntinių? Žemą atlyginimą gaunantys asmenys (o kas, išskyrus mafiją ir kyšininkus, gauna aukštą atlyginimą?) ar bedarbiai, kurių Lietuvoje nuolat daugėja, siuntinių išpirkti ir priimti nepajėgs. Koks tada tokio siuntinio likimas? Teks mūito valdininkams? Jų pasirinkimai „labdarai“? O gal bus sugrąžintas siuntėjui jo lėšomis?

Konferencijų metu oficialūs Lietuvos atstovai daug laiko praleidžia gražybių, nes turbūt tiki, kad užsienio lietuvių yra naivūs, nežino, ką daryti su savo „turtais“, tai ir „suartėjimo“ pažadai yra tik tuščių indų skambėjimas. Detrote buvo priimta daugybė reikšmingų rezoliucijų su prašymu, kad ministrai pirmininkas Šleževičius ir kiti Lietuvos atstovai tas rezoliucijas perduotų atitinkamiems vyriausybės organams su viltimi, kad jį bus atsižvelgta ir kad jos bus svarstomos. Vos tik jiems grįžus i Lietuvą, buvo priimtas naujas siuntinių apmuitavimo įstatymas, o apie pilietybės įstatymą ar turto grąžinimą nekalbama. Taigi sunku suprasti, kokiais metodais Lietuva nori „suartėti su išeivija“. Okupacijos laikais buvo atskirti geležine uždanga, bet dvasioje buvome visada artimi ir ieškojome įvairių, net ir nelegalių, būdų savo tautiečiams tėvynėje padėti. Dabar, tai uždangai sutrupėjus, atsirado naujos, sunkiai suvokiamos užtvartos (kai kas jas vadina „barjerais“) ir siūlymas, kad nebebūtų „mes ir jūs“, jau nebūti jokios reikšmės, nes jame nėra jokio nuosirdumo ar pasiryžimo ta idėją įgyvendinti. Tai tik „medutis mušėms privilegijai“. Quo vadis, Lietuva?

Aurelija M. Balašaitienė

POPIEŽIAUS VIZITUI
RENGIASI LIETUVOS
RYSININKAI

Ganytojiškai Jono Pauliaus II kelionei i Lietuvą įtemptai rengiasi Lietuvos ryšininkai. Ryšių ir informatikos viceministras Alfredas Basevičius informavo, jog šio įvykio proga jau išleista keturių pašto ženklų serija. Juose – šventojo Tėvo portretas ir Lietuvos vietų, kuriose lankysis Jonas Paulius II, vaizdai. Šie pašto ženklai išspausdinti Leipzigo spaustuveje 500,000 egzempliorių tiražu.

Kur rinksis maldininkai, ilgiau dirbs pašto įstaigos. Jose bus įrengti ar išplėsti telefoniniai pasikalbėjimų punktai, sumontuoti ir pirmieji Lietuvoje telefono automatai, kuriuose bus naudojamos magnetinės kortelės. Trisdešimt jų bus pastatytos Vilniuje, po dešimt –

Kaune bei Šiauliuose. Keletas tokių iš Italijos pirktų automatų veiks specialiai įrengtuose tarptautiniuose pasikalbėjimų punktuose.

Vizitą aptarnaujančios tarnybos galės naudotis ir „COM-LIET“ mobilios ryšio telefonais. Pagaminta 50,000 proginių magnetinių kortelių, kuriose išspausdintas Jono Pauliaus II portretas, Aušros Vartų vaizdas bei vizito data.

Beje, Vilniuje savo būstinę planuoja įrengti Vatikano radijo: iš Lietuvos sositinės jį perdavinės informaciją ir apie pop. Jono Pauliaus II kelionę po Lietuvą bei Estiją. (Elta)

• 1492 m. rugpjūčio 3 d. iš Palos uosto Ispanijoje Kristupas Kolumbas išplaukė naują žemių ieškoti.

AR TAIP LIETUVA
ARTINAMA SU
IŠEIVIJA?

JURGIS JANUŠAITIS

Išeivijos lietuvių spaudoje PLB pirmininkas Bronius Nainys padarė platų pareiškimą, susijusį su Lietuvos vyriausybės nutarimu, paskelbtu š.m. liepos 9 d., apmuituoti išeivijos lietuvių i Lietuvą siunčiamas dovanas, jei jų vertė bus didesnė negu 50 dolerių.

Tai dar vienas Lietuvos vyriausybės neapgalvotas žingsnis, suerzinęs išeiviją, kuri daugelį metų nuosirdžiai ir visokeriopais būdais rėmė ir remia Lietuvą.

PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys savo rašte Lietuvos respublikos ministrai pirm. Adolfui Šleževičiui aiškiai pabrėžė, kad tokie nutarimai pykina išeiviją, ir jeigu jie nebus atšaukti, pablogins išeivijos santykius su Lietuvos vyriausybe. PLB pirmininkas paprašė suteikti tuo reikalu platesnių paaiškinimų, kurie būsią paskelbti spaudoje. Taigi atsakymų laukiame.

Po PLB valdybos rašto ministro pirmininkui pasirodė, kad jo paskelbimo spaudoje, plačiai atsiliepi Lietuvos spauda, komentuoama rašto turinį ir darydama išvadas dėl neapgalvoto Lietuvos vyriausybės sprendimo mūitį ir kitais išeivijos nenaudai klausimais.

„Respublikos“ laikraštis 1993 m. rugpjūčio 10 d. laidoje išspausdintame straipsnyje „Nesiskite brangių dovanų“ rašo: „Kiek žmonių Lietuvoje gyvena iš labdaros, pasakyti būtų sunku. Socialiai remtinų lietuvių gyventojų skaičių žinojo tik premjeru būdamas A. Abišala. Matyt todėl, kad pats save priskyre jų būriui. Premjeris A. Šleževičius dovanų turbūt nereikia. Jei gandai apie jo didelius uždarbius tikri, jis, ir atiduodamas gražiausius gyvenimo metus valstybės tarnybai, matyt, nebadauja, nes gali kurį laiką gyventi iš santaupų. Gaila, kad premjerą mažai jaudina likimas žmonių, kurie nesuveda galo su galu. Tokią išvadą galima daryti, sužinojus apie nustebytą lietuvių išeivių raštą Lietuvos ministrai pirmininkui A. Šleževičiui. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė susirūpino liepos pradžioje Lietuvos vyriausybės paskelbtu nutarimu dėl naujų mūitų i Lietuvą įvežamoms gėrybėms... Kaip rašoma PLB valdybos pirmininko B. Nainio ra-

te A. Šleževičiui, ši žinia plačiai plinta tarp Amerikos lietuvių, juos neigiamai nuteikia Lietuvos vyriausybės atžvilgiu. B. Nainys rašo: „Labai nenorėdami, kad šis reikalas pablogintų išeivių i Lietuvos Vyriausybės santykius ir sukeltų dar daugiau prieštikumo, negu sukėlė p. S. Lozoraičio ir už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių pilietybės reikalai, kreipiamės i Jus, pone ministre pirmininke, ieškodami išsamesnio išaiškinimo, kol šis, ir dovanų gavėjui labai jautrus reikalas dar neišsirutuoja i kokią didesnę nesuspriktą tarp Lietuvos ir išeivijos...“ [PLB valdybą tuo reikalu kreipėsi labai daug žmonių, prašydami intervencijos Lietuvos vyriausybei, kad nebūtų darpmi žmonės skriaudžiantys nutarimai.

„Lietuvos rytas“, 1993 m. rugpjūčio 12 d. laidoje, straipsnyje „Laiko ženklai“ taip pat plačiai komentuoja Lietuvos vyriausybės ir premjero pasirašytą nutarimą mūitį įvedimo reikalu, aptardamas PLB valdybos pirmininko Broniaus Nainio raštą premjerui. Straipsnyje tarp kita ko rašoma: „Beliaka stebėtis išeivių lietuvių takti ir kantrybe. Po to, kai beveik vieningai Demokratinės darbo partijos, socialdemokratų ir vadinamųjų dešiniųjų atstovai Seime dar kartą patvirtino atimamą iš pasauliečių išeivius lietuvių i Lietuvių pilietybę, po to, kai beveik visus užsienio lietuvių asmeniškai įžeidė šalies ambasadorius JAV Stasio Lozoraičio atleidimas, kai Demokratinės darbo partijos veikėjų pastangomis iš šalies buvo išvystas Investicijų banko kūrėjas Amerikos lietuvis Vytautas Dudenas, Lietuvai dirbes praktiškai be atlyginimo, išeivius lietuvių kantriai tebelaukia i Lietuvos valdžios, kad ji vieną gražią dieną ims ir pakeis tokį netoliaregišką savo kursą.

Ministras pirmininkas, liepos 9 dieną pasirašydamas išeivijos lietuvių dovanų apėdimo mūito nutarimą, pasielgė gana ciniškai, nes ką tik buvo sugrįžęs iš Amerikos, kur susitikime su krašto lietuviams (Detrote konferencijoje J.J.) aiškino, kad jo partija ir Vyriausybė viską daranti, artindama išeiviją prie Lietuvos“. Tad ko verti buvo premjero pažadai konferencij-

SKANDALINGA LITŲ
GAMYBOS ISTORIJA

Tokia antraštė „Lietuvos rytas“ 1993.VII.22 išspausdino straipsnį apie Lietuvos litą, kuris nuo rugpjūčio 1 d. yra vieningai visiems finansiniams atsiskaitymams Lietuvoje.

Apie lito banknotų nevykusį spausdinimą, tuo sudarant milijonų dolerių nuostolius Lietuvos iždai, jau buvo rašyta. Buvo rašyta ir apie nevykusias centų ir 1, 2, 5 litų monetas, kurias žadama išimti iš apyvartos, atspausdinant banknotus. Tas irgi atneš bereikalingas išlaidas Lietuvos iždai. Jau pasirodė blogų litų banknotų spausdinimo pasekmės – nelegaliai padirbti litai.

Si litų gamybos istorija įdomi išeivijai. Ji parodo, kaip tvarkomi pagrindiniai Lietuvos ekonomijos reikalai.

„Vakar, „Lietuvos ryto“ redakcija gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko pareiškimą, kurį pasirašė ministras pirmininkas A. Šleževičius ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas R. Visokavičius. Jame sakoma: „Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993.05.12 sudaryta komisija litų banknotų spausdinimo sutarties sudarymo ir vykdymo dokumentams patikrinti nustatė, kad sutartis dėl litų banknotų atspausdinimo, pasirašyta Lietuvos banko ir Respublikos vyriausybės, teisiniu ir techniniu požiūriu sudaryta nevalifikaciuotai, pažeidžiant Lietuvos iždo ekonominį saugumą, litų banknotai nepakankamai apsaugoti nuo padirbinėjimo.

je? Taigi „suartėja“ panašiais nutarimais! Toliau „Lietuvos rytas“ tame straipsnyje rašo: „Pasauliui Lietuva jau tapo neįdomi. Vienintelis ryšys, siejantis Lietuvą su pasauliu, beliko užsienio lietuviui...“ Malonu, kad Lietuvos spauda palankiai komentavo PLB pirmininko Broniaus Nainio raštą ministrai A. Šleževičiui ir teisingai įvertina išeivijos pastangas.

Tenka padėkoti PLB valdybai ir jos pirmininkui už ryžtą ginti išeivijos lietuvių interesus Lietuvoje.

Ar Lietuvos vyriausybė po gražių pareiškimų išeivijai ir toliau mums, išeiviams, darys skriaudas, parodytis ateitis. O tuo tarpu turime remti PLB valdybos vadovaujamą darbą, ginti išeivijos gyvybinius reikalus.

Litų banknotų gamybai buvo surinktos lėšos ir 1991.04.03 Svenska Handelsbanken buvo atidarytas akreditivas ne Lietuvos Respublikos vyriausybės, bet Lietuvos banko vardu. Už litų banknotų gamybą su korporacija atsiskaityta.

Vykdam šią sutartį, buvo padaryta keletas esminių pažeidimų: litų banknotuose atsisakyta apsaugos siūlo, sukurta su žemesnio saugumo spausdinimo būdu ir nekokybišku vandens ženklų. Korporacija, spausdinama litų banknotus, neįvedė reikiamų apsaugos požymių ir nepritaikė aukščiausių kokybės kontrolės standartų.

Lietuvos bankas, nederindamas su Vyriausybe, pakeisdavo sutarties sąlygas, nekontroliavo jos vykdymo, neorganizavo litų banknotų kokybės ir jų tinkamumo naudoti patikrinimo. Lietuvos bankas neinformavo Respublikos Vyriausybės apie sutarties pakeitimus ir jos vykdymą.

Dėl blogo litų banknotų gamybos organizavimo bei silpnos kontrolės padaryta moralinė ir materialinė žala. Netinkamai organizavus litų banknotų gamybą, buvo uždelstas nacionalinės valiutos įvedimas. Žinant šalies ekonominę padėtį, litas įvestas ne pačiu geriausiu laiku. Vyriausybės pavedimu 1992 m. atlikus litų banknotų kokybės ekspertizę, Respublikos Vyriausybė i Lietuvos bankas priėmė sprendimą skubiai atspausdinti naujus ir geriau apsaugotus 10, 20 ir 50 litų banknotus. Galutines išvadas apie Lietuvos iždai padarytus nuostolius nustatys Respublikos prokuratūra ir teismai.

Štai toks yra skandalingosios litų istorijos finišas. O prasidėjo ji 1992 m. vasario 20 d. straipsniu „Litų nėra ir greit nebus!“. Nuo to laiko apie litų gamybos ir jos finansavimo problemas

„Lietuvos rytas“ išspausdino apie 40 straipsnių. Ko pasiekėme tais straipsniais? Kilus viešam skandalui, Švedijos bankas išmokojo apie 300 tūkstančių JAV dolerių palūkanų, be to, redakcijos iniciatyva pradėta rūpintis litų kokybės patikrinimu.

1992 m. kovo 24 d. redakcija informavo G. Vagnorių, jog iš BNS gauta informacija, kad Estija nutraukė kontraktą su US Banknote Corporation, nes firma atspausdino blogos kokybės kronų pavyzdžius (litus spausdino ta pati firma). Redakcija stengėsi gauti daugiau informacijos apie tai, kas atsitiko su estų krona, ir aptiko du didelius buvusio Estijos banko prezidento R. Otsasono straipsnius, kuriuos mes perspausdinome sutrumpinę bendru pavadinimu „Slapti Estijos kronos istorijos puslapiai“ (1992 m. gegužės 28 d.). Tai galutinai įtikino ekpremjerą G. Vagnorių, jog reikia atlikti litų kokybės ekspertizę.

1992 m. birželį i Lietuvą atostogauti iš Australijos atvyko pinigų ekspertas K. Lynikas. Jis buvo paprašytas padėti Teismo ekspertizės institutui atlikti litų ekspertizę.

Tuo metu Lietuvos banko (kur buvo litų pavyzdžiai) ir Vyriausybės santykiai buvo įtempti, tačiau, buvusiam premjerui primygtinai reikalaujant, iš banko pavyzdžiai buvo paimti ir ekspertizė atlikta. Apie tai, kad litai sugadinti, „Lietuvos rytas“ informavo skaitytojus 1992 m. liepos 14 d.

Šiandien, kai turime savo rankose litus, visi galime įsitikinti, ar skandalingoji litų istorija buvo prasminga, ar buvo ji, kaip teigė ankstesnieji Lietuvos banko vadovai, „provokacija“, „melas“.

Pusę metų redakcija bylinėjosi su Lietuvos banku dėl skandalingos litų gamybos istorijos. Tik neseniai Lietuvos bankas atsisakė ieškinio“.

Br. J.

Prisimenant Detrote birželio mėn. vykusią politinių-visuomeninių reikalų konferenciją (iš kairės): JAV LB Krašto valdybos visuomeninių reikalų pirm. Algimantas Gečys, Lietuvos centro judėjimo pirm. Romualdas Ozolas ir prof. Tomas Remeikis, skaitęs konferencijoje paskaitą.

Nuotr. Antonijos Petrulienės

TRUPUTIS KITO
GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

50

Ypatinga mūsų, nelaisvųjų kategorija – šurikai. Taip vadiname i mūsų lagerį patekusius kriminalinius. Patenka jie čia – įvairiai. Kai pralošia kortomis viską arba kai nebeteri mūo užsimokėti už narkotikus – o pabaigti gyvenimo tamsiamis lagerio kampe su peiliu nugaroje dar nenori – pradeda domėtis politine veikla. Nupiešia ant paklodės svastiką ir iškabina virš stogo. Arba parašo kokį lapelį. Jame nepadoriais žodžiais dergia partijos ir vyriausybės vadus. Lapelį numeta zonoje tada ir ten, kur mato prižiūrėtojas. Šurikai čia pat griebia, perteisia ir štai jis jau pas mus. Zonoje šurikas greitai suranda savo draugus, nedelsdamas su visa draugija imta demonstruoti. Vienas, tik atvykęs i mūsų zoną, krito viduryje zonos ant kelių ir pradėjo melstis, lankstydamasis iki žemės. Po to atsistojo ir prabilo tokiu matu, kad net šį tą girdėjusiems ausys kaito. Tokią ceremoniją kartodavo kelis kartus per dieną. Vėliau ligoninėje jis trenkė Bolonkinui su plyta ir vos nebuvo teisiamas dar kartą.

Mūsų zonoje šurikai sudaro mažumą, todėl nėra labai pavojingi. Intelligentų jie nekenčia. Su prižiūrėtojais susidraugauja labai greitai. Tik pamatę sėsę, bėga kaulyti tablečių. Jei gauna tablečių nuo kosulio, bėga iešioti duris „gaudo kairę“. Juos lengva atskirti tik iš elgesio, bet ir iš veido. Dauguma jų randuoti. Nuo šaukštų i vinių rįjimo supjaustytais pilvais. Kai kurių ir kaktos randuotos. Kriminaliniuose lageriuose

populiariu ant kaktos išsitatuiruoti lozungus: rab SSSR (SSSR vergas). Arba: dalo Brežneva (šalin Brežnevą). Tokiems platinė operacija daroma be narkozės. Paprasčiausiai oda nulupama nuo kaktos ar kurios nors kitos vietos. Tada jau vežama i politinių lagerių. Kriminalinių lageryje savęs žalojimas populiarius tiek pat, kiek ir narkotikai. Dešimtis kartų pjaustytos venos, nupjautos ausys nieko nestebina. Vienas toks gulėjo ligoninėje, chirurginiame – ten yra specialios palatos su grotomis dryžuotėmis. Nenorėjo grįžti i kalėjimą, tai šaltu veidu persirėžė pilvą. Išvėrtė žarnas ant lovos, o tada išsikvietė prižiūrėtoją. Sudėjo jam tas žarnas atgal, užsiuvo – joks velnias negriebė. Kartais tokie zekai mėgsta privarinti dubenėlį kraujo. Kai prižiūrėtojas pradaro langelį duryse, pila jam i akis.

– Gerk mūsų kraują.
Retokai su jais bendraujame. Nebent žydai su šurikais daro kokį biznį. Tie už arbatą ar tabletes pasiryžę padaryti viską. Yra žydų, pinigine parama nesiskundžiančių. Tarp jų ir prižiūrėtojų prekyba nuolat vyksta. Per tarpininkus – šurikus...

TĖVYNĖS PASIUNTINIAI

Keista, bet spalio gale vėl atsidiuriau ligoninėje. Dabar aš jau senbuvis. Traukiu tiesiai i septintą korpusą.

Palatoje mes šešiese. Kampe guli gudas Juchnovičius. Rėksnys ir linksmuolis, šauniai užrietas išais yra smagiausių istorijų pasakotojas. O neturėjo jis abiejų kojų, iki pat šakumo. Tarsi būtų pusė žmogaus. Vaikšto sau užpakaliu, rankose pora lentelių.

– Nupjovė, rūpuzės, visai be reikalo, – šaukia jis kartais.

Kita lova – latvio Škibelio. Jam kepenų cirozė. Aukštas vyras, pūpsančiomis kepenimis. Lyg būtų

pasikišęs puodą po drabužiais.

Mano lova galų i langą. Šalia, kairėje guli rusas be rankos, medinė koja, raupy išestu veidu, dvokiantis šlapimu. Iš jo kūno mažai kas belikę – sužeidimas šalia sužeidimo.

Už jo tipas liesu kauluotu veidu. Nedidelis. Plaštaka sužalota taip, kad likę tik du pirštai. Tais pirštais jis mikliai suka suktinę. Tai visuose lageryuose žinomas tipas. Jo pavardė Vorobej-Voroboj, o lietuviui ji vadiną Žvirblių Žvirblius. Pačiame kampe guli senukas rusas. Apaugęs barzda, blizgina akimis. Nors kurčias, atrodo, kad viską, ką kalbame supranta.

Jau žiema. Ligoninėje viskas kitaip, negu prieš mėnesį. Saulės nematyti. Šalvena naktimis, o dieną lyja. Lauke ilgai nepabūsi. Viduje – irgi. Išėinu i kiemą, vaikštau, kol išlyu. Tada valandą kitą galiu būti lovoje. Palatoje iš tiesų nežmoniškai šalta. Po to vėl i lauką. Vargsta negalintys judėti. O tokių dauguma. Nėra kūriko. Nėra tvarkinio. Tai vis dėl latvių intrigų. Aptarnaujantį personalą, pradedant virtuve ir baigiant kūrikais, sudaro latviai – geriausia medžiaga saugumui. Bet tarp jų kilo pilietinis karas. Skundė vienas kitą, kelis sugebėjo išguiti i zoną. Šiuo metu mūsų korpusu yra Daugaviečio ir Valto partijos. Kas bandė dirbti dvieji, išlėkė lauk.

Kai buvau čia prieš mėnesį, rytais bent inėdavo šluota i palatą. Išsivalydavome. Dabar dulkių iki ausų. Aš jauniausias, kartais susiranduo šluotą ir pašluoju. Valtas siūlo man dirbti kūriku. Daugavietis irgi. Galėčiau per žiemą socialiai valgyti, būti ligoninėje. Bet ligoninė nebetraukia. Čia liko tik visiškai ligoniai ir kriminalistai. Dar latviai. Turėčiau jiems tarnauti ir su jais pjautis. Ačiū. Atsisakau. Bet imu kartais kibirą i einu anglių. Namas įšalęs. Krosnis raudona, o prie lango šalta ir drėgna.

(Bus daugiau)

Emilis ir Julija Sinkiai.

Nuotr. Antano Sutkaus

DOVANŲ KARALIUS NEMIRĖ

KAZYS SAJA

Nykus pasidarytų pasaulis, jeigu jis numirtų, jeigu žmogus rankos ir nieko nebeduotų dovanai. „Davimas, — rašė Erich Fromm, — yra aukščiausia savosios galios išraiška. Ką nors duodamas kitam, aš gaunu patirti savo stiprybę, savo turtingumą, savo galią. Šis didesnio gyvybingumo pajautimas man teikia daug džiaugsmo. Aš jaučiu save besiliejančią per kraštus, eikvojančią, gyvastinę ir, galima sakyti, laimingą“. Šventa tiesa, nors anglai, girdėjau, turi kitokią ironišką posakį: nė vienas geras darbas nelieka nenubaustas. Deja, ir čia tiesa.

Kalifornijoje, Santa Monikos mieste, gyvena Julija ir Emilis Sinkiai, vieni iš tų stebėtinai darbščiu lietuvių, kurie iš savo penkių pirštų sugebėjo gražiai prisigventi. Pona Sinkiai yra įkūrę asmeninį fondą Lietuvai šelpiti (Julia and Emil Sinkys Foundation) ir kasmet šiam reikalui skiria ne mažiau kaip 100,000 dolerių.

Esu vienas iš trijų šio fondo neetatinų įgaliotinių ir ši straipsnį rašau, ponams Sinkiams vėl lankantis Lietuvoje, kur juos daugelis pažįsta, daug kur pasitinka arba išleidžia su gėlėmis, tačiau negalėčiau tvirtinti, kad jų geras darbas taip jau ir lieka nenubaustas...

Ant mano stalo štai guli neplonas dokumentų apklankas, prasidedantis čekio kopija 50,000 dolerių sumai. 1989 m. ponai Sinkiai šiuos pinigų pasiuntė Tautos fondui, nurodę, kad jie būtų paskirti atgimstančiai Lietuvai, o dar konkrečiau — atkurtam Vytauto Didžiojo universitetui 35,000 ir po penkis tūkstančius dar trims aukštosios mokykloms. Argi ne keista ir ne pikta, kad tik šių metų pavasarį vienam VDU pagaliau pavyko atsiimti savo dalį, o Vilniaus pedagoginis universitetas, Klaipėdos universitetas ir Šiaulių pedagoginis institutas ponų Sinkių paskirtas dalies vis dar neišprašo. Tuo tarpu Tautos fondo kompiuteris rodo, kad Sinkių šiam fondui paaukota net 58,000!

Kitas deguto šaukštas — pernyktė J. ir E. Sinkių fondo auka prel. V. Kazlausko intencijai. Prelatas ryžosi prie Marijampolės pastatyti modernius „Vaiko tėviškes namus“. Laikraščiai, radijas, televizija garsino, jog tai būsiąs nepaprastas pastatų kompleksas. Negalėjo neįsijautinti ant specialaus blanko pacituoti Evangelijos žodžių: „Ką padarėte vienam iš mažiausių mano brolių, man padarėte“. Vienas tos „Tėviškes“ namas turėjo kainuoti 10,000 dolerių. Pona Sinkiai tiek ir paskyrė, tyliai žadėdami duoti penkis kartus daugiau, jeigu projektas bus dorai įgyvendintas. Tačiau — praėjo me-

ta — pinigai beveik išgaravo, o Sinkiams — nei ką pasakyti, nei ką parodyti.

Tačiau kitas Lietuvos kunigas, jaunas, veiklus Viduklės klebonas Viktoras Aukštakalnis savo parapijų našlaičius pradėjo globoti, neturėdamas jokių garsių projektų. Dar pasitelkė Kaltinėnų ir Krakų klebonus, įkūrė Jono Bosko draugiją... Pona Sinkiai prieš porą savaitių nuvažiavo į Viduklę, apsižiūrėjo, pamatė keliolika linksmų našlaitelių, ir paklojo ant satalo 11,000 — už sodybą, kur našlaičiai gyvena, už būsimą karvę — aš manau, kad ir pašarui dar tiks.

Viduklei pasisekė, o Kaltinėnai, Krakės Dovanų karaliaus tebelaukia.

Didžiausia Sinkių fondo dalis šiais metais bus išeikvota tam, kad viena labdaringa Amerikos istaiga Santa Barbaro (Direct Relief International), teikianti medikamentus 45 pasaulio šalių, pasiųstų už visą milijoną vaistų ir aparatūros kelioms Lietuvos ligoninėms. Sinkių fondas pasiryžęs apmokėti persiuntimo, aparatūros patikrinimo ir kitokias išlaidas.

Likusias lėšas ponai Sinkiai norėtų paskirti Tremtinių grįžimo fondui. Ieškome tinkamo trobesio, kur būtų galima paversti nors laikinu prieglobsčiu iki šiol į Lietuvą negrįžusiems mūsų tautiečiams. Anksčiau žmonės net savo artimųjų kaulus iškasė parsiveždavo, o čia šimtai ir tūkstančiai tremties iškamuotų mūsų brolių, kurie seniai būtų grįžę, tačiau Tėvynei nebūturi kur galvos priglausti.

To paties „Dovanų karaliaus“ dėka Lietuvoje vis labiau matoma Č.Stonio ir J. Stašinsko atkurta kalinių globos draugija, pagal išgales dalinanti labdarą niekuo nekaltiems nuteistųjų vaikams, nusenusiems tėvams arba su kūdikiais ant rankų likusioms žmonoms. Kalbėjome, kad Lietuvoje vis dar trūksta našlaičių namų. Tų namų globotiniai iki šiol dažnai pasukdavo į kitiems. Tačiau bausmė, ji neturi kur dėtis — nei šeimos, nei darbo, nei pastogės. Pasitraukimo visų atsumti ir padaro naują nusikaltimą.

Pernai ponai Sinkiai aplankė Lukiškių ir Panevėžio moterų kalėjimą, paaukojo Kalinių globos draugijai 8,000 ir dar beveik už kita tiek liepė nupirkti 2,000 čiuzinių bei pagalvų siaubingose sąlygose laikomiems Lukiškių kaliniams.

Prieš karą Emilis Sinkys, baigęs VDU Teisės fakultetą, buvo tapęs pasienio karininku, o kuršeniškė Julija Sinkienė buvo mokytoja. Ji ne tik neužmiršta Kuršėnų, bet ir savo buvusios profesijos seserų ir brolių. Daugiau kaip 40,000 dolerių Sinkių fondas pernai pa-

skyrė mokytojams remti. Ta parama ypač buvo reikalinga pietryčių Lietuvos liuanistams, kur ligi šiol vyko (o kai kur tebevyksta) kaimyninių valstybių kurtos lietuvių lenkinimas arba rusinimas. Štai ką man rašo viena Šalčininkų rajono mokytoja, mišriojo mokykloje dėstanti lietuvių kalbą:

„Sunkiausia buvo, kai Lietuvoje prasidėjo atgimimas. Buvau išrinkta mokyklos Sąjūdžio pirmininke, (...) dažnai grįždavau vėlai iš Šalčininkų, iš Sąjūdžio susirinkimų. Ne viena akmenį, grumstą į mane kažkas paleisdavo. Tamsoj girdėdavau man sakomus žodžius: „Žiūrėk, fašistė pareina... lietuvi, sąjūdistė pareina... Visus jus reikėtų sunaikinti“. Tokius žodžius tekdavo girdėti ir mokyklos koridorių (...), vaikiai bijodavo kalbėti lietuviškai“.

Nuo šių metų kai kur atidaromos lietuviškos klasės Baltarusijoje ir Karaliaučiaus sirtyje, kur gyvena nemaža lietuvių. Mokytojų algos apgailėtina mažos. Gaila, kad vieni Sinkiai negali visų apdailinti — šiemet pernyktės Sinkių fondo paramos jie, deja, nebusulauks.

10,000 dolerių iš Sinkių fondo pernai buvo išdalinta pačioms vargingiausiosioms šeimoms — po 25 dolerius kiekvienai. Pona Sinkiai jau įsitikino, jog didžiausio vargo reikia ieškoti ne senelių pensionatuose ir ne vaikų globos namuose, kur dažnokai atkeliauja įvairių organizacijų labdara. Apgailėtina vaikelių būklė alkoholių šeimose, kur tėvai pragers bet kokią pašalpą. Labai vargsta vienišios senelės ir invalidai, nes ne visi nori ir ne visi gali patekti į pensionatus.

Iš Sinkių fondo, paskui Los Angeles birutėčių suaukotų lėšų, esu susilpęs ukmergėškį Joną Darulį, kurį galutime vadinti Lietuvos Jobu... Deja, ne pats Dievulis šioj žemėj nebeįstengs sugrąžinti jam to, ką Daruliai yra praradę. Jonas buvo gražus ir tvirtas vyras — kaimo mechanizatorius. Profesinė liga — vibracija — padarė jį invalidu. Su ramentais jis dar šiaip taip išlipa iš savo vežimėlio, o jo žmona net sėdėti negali. Nuo girtavimo apspangęs vairuotojas jį partrenkė gatvėje, sunkvežimio sulaužė jai dubens kaulus. Daruliai turėjo sūnų, kuris rengėsi vesti, bet mergina, atsiradus antram invalidui, nebeįstengė tekėti į tokią varganą šeimą. Sūnus iš nevilties nusizudė. Bet ir čia dar ne visos nelaimės. Darulis turėjo rankomis valdomą automobilį. Sutemus Pivonijos miške jį sustabdė jauni plėšikai, išvertė bejėgį žmogų vidury miško, sėdo ir nuvažiavo. Kažkur dar kažką aplėšė ir galiausiai girti automobilį sudaužė. Plėšikus pasodino, bet už nebepataisomą automobilį Daruliui jau niekas neatlygino.

Jonas Paulius II atkreipė dėmesį, jog žmogaus gyvybė ūkio ir mokslo pažangos dėka atsiderusi demesio ir rūpinimosi centre, tačiau, antra vertus, greta bado, keliančio grėsmę milijonams žmonių, esama kitų nerimąstingų reiškinų, kaip antai plintantis nusikalstamumas, alkoholizmas ir narkomanijos ryškė, broliūdiško karo beprotystė. Neturėtų

dovana jai bus maloniausia — čekis Fondui papildyti. Gyvenimas pilnas paradoksų: už visas Sinkių šeimos geradarystes daugiausia ašarom suvilgytų padėkos žodžių, apkabinių ir bučinių yra susilaukęs mano bičiulis Česlovas Stonys, kitas Sinkių fondo įgaliotinis, Kalinių globos draugijos mašina vežiodamas po Lietuvą ir dalindamas varguoliams Fondo pašalpą.

Taigi Dovanų karalius nemirė. Ir karalienė gyva. Abudu šiek tiek pavargę, tačiau sveiki ir linksmi.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

POPIEŽIUS MOKOSI LIETUVIŠKAI

Prieš dalyvaudamas pasaulio jaunimo sąskrydyje Denver, Colorado, popiežius Jonas Paulius II 10 dienų praleido atostogaudamas Italijos Alpėse. Žurnalistų užkalbintas, šv. Tėvas pareiškė, kad žmogui gera pabūti gamtoje, ypač miške, bet jis ir atostogaudamas veltui laiko neleidžia, o mokosi lietuviškai, kad galėtų į Lietuvos žmones prabilti jų pačių kalba. Jis prisipažino, jog laukia savos kelionės į Pabaltiją kraštus, ypač Lietuvą. Apie tai rašoma „Las Vegas Review Journal“ rugpjūčio 13 d. laidoje.

VYSKUPIŲ KOORDINATORIŲ PASITARIMAS VILNIUJE

Liepos 22 d. Vilniuje įvyko vyskupijų koordinatorių posėdis, kuriam vadovavo Popiežiaus apsilankymo Lietuvoje komiteto generalinis sekretorius diakonas Gintaras Grušas. Aptarti klausimai, susiję su savanorių pagalbininkų telkimu. Kadangi pareiškusių norą taktininkauti iki to laiko buvo nedaug, nuspręsta pratesti registracijos laiką iki rugpjūčio 2 dienos. Diakonas G. Grušas informavo, jog baigiami gaminti plakatai ir maldos kortelės, kurių bus išspausdinta 500,000 egzempliorių. Maldininkų susitelkimo vietose bus įrengti atskiri skyriai invalidams.

Tarpdieczinio katechetikos centro jaunimo sielovados skyriaus vedėja Janina Danielienė pasidalino mintimis apie organizuojamus evangelizacinius renginius. Ji pažymėjo, kad parapijų tikintieji šiltai priima evangelizacinę programą, kurią vykdo kelios specialios komandos. Susitikimų metu pasakojama apie popiežių Joną Paulių II, Lietuvos Bažnyčios gyvenimą, rodomi videofilmai apie dabartinį Šventąjį Tėvą.

MOKSLAS NEGALI BŪTI GYVYBĖS NAIKINIMO BENDRININKAS

Popiežius Jonas Paulius II pasmerkė visa, kas kelia pavojų žmogaus gyvybei, — pilietinius karus, badą, nusikalstamumą, alkoholį bei narkotikus. Liepos 25 d. kalbėdamas prieš Angelo maldą popiežinėje vasaros rezidencijoje Castelgandolfo, jis ypač pasmerkė abortus bei eutanaziją. Šios „mirties kultūros“ įsisavinimas kelia itin didelį liūdesį, pasakė popiežius.

Jonas Paulius II atkreipė dėmesį, jog žmogaus gyvybė ūkio ir mokslo pažangos dėka atsiderusi demesio ir rūpinimosi centre, tačiau, antra vertus, greta bado, keliančio grėsmę milijonams žmonių, esama kitų nerimąstingų reiškinų, kaip antai plintantis nusikalstamumas, alkoholizmas ir narkomanijos ryškė, broliūdiško karo beprotystė. Neturėtų

dovana jai bus maloniausia — čekis Fondui papildyti.

Gyvenimas pilnas paradoksų: už visas Sinkių šeimos geradarystes daugiausia ašarom suvilgytų padėkos žodžių, apkabinių ir bučinių yra susilaukęs mano bičiulis Česlovas Stonys, kitas Sinkių fondo įgaliotinis, Kalinių globos draugijos mašina vežiodamas po Lietuvą ir dalindamas varguoliams Fondo pašalpą.

Taigi Dovanų karalius nemirė. Ir karalienė gyva. Abudu šiek tiek pavargę, tačiau sveiki ir linksmi.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę
- Pensininkams Nuolaida.

MISCELLANEOUS

10%—20%—3% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Kun. Mečislavas Malinskis

PAŠAUKĖ MANE...

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilties“ spaustuvė Vilniuje 1990 m. Knygos kaina 4.00 dol. III. gyventojams Tax 35 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 2.00 dol., Canada — 3.00 dol.

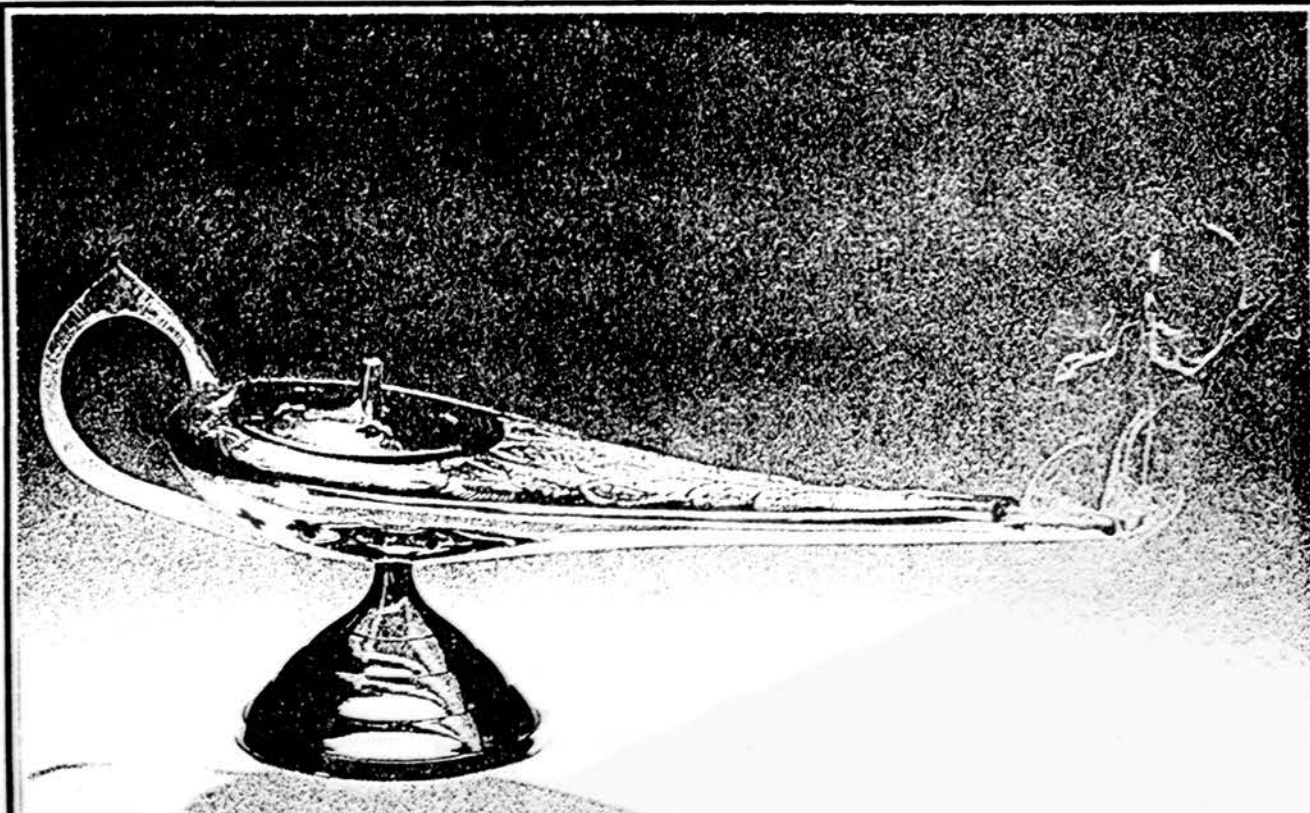
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

FOR SALE

Selling two lots in Sunny Hills, FL. Call Joseph after 5 P.M. — 312-585-9058

FOR RENT

Įnuoimojamas 5 kamb., 2 mieg. butas, Marquette parko apyl. Skambinti nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p. tel. 312-737-8565; nuo 6 v.v. iki 10 v.v. tel. 312-927-9758. Prašyti Jonas — John.

ATIDARYKITE 3-jų METŲ CD SĄSKAITĄ ir — garantuojame — VIENAS JŪSŲ TROŠKIMAS bus išpildytas!

„Vieno Troškimo“ 3-jų metų CD suteikia jums galimybę dabar investuoti aukštesniu nuosimčiu, 4.19% kuris, jums pageidaujant, bus padidintas, kai nuosimčiai kils.

Šis 3-jų metų sertifikatas taip pat gali būti idealus ir jūsų IRA pensijos santaupoms. Nuosimčiai galioja nuo š.m. rugpjūčio 31 d.

Aplankykite vietinį Standard Federal banką arba paskambinkite šiandien. Mes išpildysime jūsų troškimus!

Nuosimčiai gali keistis. Mažiausias įnašas \$250. Pabauda, jei sertifikatą išimsite prieš termino pabaigą.

Standard Federal Bank
for savings

Chicago: 4192 S. Archer Ave., (312) 847-1140 • 2555 W. 47th St., (312) 523-1083 • 6141 S. Archer Ave., (312) 767-5200 • Downers Grove, 5100 Forest Ave., (708) 963-1140
Evergreen Park, 3960 W. 95th St., (708) 636-6000 • Hickory Hills, 9357 S. Roberts Rd., (708) 596-5050 • 8553 W. 95th St., (708) 599-1977 • Lombard, 23 N. Main St., (708) 627-1140
Oak Lawn, 9801 S. Cicero Ave., (708) 424-3300 • 10350 S. Pulaski Rd., (708) 424-5910 • Palos Heights, 6410 W. 127th St., (708) 371-4400 • Willowbrook, 715 Paulina Rd., (708) 325-6610

Kiekvienam lietuviui brangus Vilniaus Katedros vaizdas.

Nuotr. A. J. Korolio

LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ SAVAITĖ DAINAVOJE – II

JUOZAS BAUŽYS

37-sios Lietuviškų studijų savaitės, įvykusios rugpjūčio 1-8 d. Dainavoje, metu dauguma pokalbių buvo Lietuvos ir užsienio gyventojų lietuvių santykių temomis. Viename tokia- me simpoziume (VIII.7) dalyva- vo Gintė Damušytė, Jonas Pabe- dinskas, Linas Kojelis ir Vili- ja Aleknaitė-Abramienė, viešnia iš Lietuvos.

Gintė Damušytė savo prane- šime kėlė klausimus: kuriuo keliu mes ir Lietuva einame, kiek šią kryptį įtaigoja mūsų skirtinga aplinka, kultūra ir net lietuviškasis charakteris? Atro- do, kad dėl kelio krypties ir demokratine, teisine valstybe su stipria ekonomine baze sutariame visi. Tačiau, norint sukurti ir išlaikyti sveikas (demokratinės institucijas, rei- kia ryšio tarp asmeninio ir vi- suomeninio gyvenimo, tarp pri- vataus ir viešojo sektoriaus. Ir čia jau pastebima skirtinga apli- ka ir kultūra, veikusi ir tebe- veikianti Lietuvoje bei užsie- niuose gyvenančius lietuvius.

Lietuvos žmonių charakte- ryje dažnai matoma tam tikra vergo psichologija, pasireiškan- ti atsakomybės baime, iniciaty- vos ir darbo etikos stoka. Iš to išauga antagonistinė visuome- nė, neišvengiantis, kas žmones jungtų. Reikia daugiau in- iciatyvos ir ryto patiemis imtis pakeisti gyvenimą. Ir čia mūsų išeivija savo pavyzdžiu galėtų pirmiausia paveikti savo gim- nes ir draugus, remti visuome- nines ir karitatyvines organiza- cijas, kurios skatina piliečių atsakomybę. Savo patirtimi ji turėtų jungtis ir privačius sekto- rius ir į politinius junginius, tuo padedant formuoti Lietuvos žmonių galvą.

Jonas Pabedinskas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos išeiviai jau nuo seno iš pareigos jausmo rūpinosi ir tebesirūpina Lietu- va. Tačiau, reikia ir tarpusavio bendravimo. Deja, čia tokios glaudžios partnerystės trūksta. Kiek Estijoje yra priimanos Vakarų ekspertų nuomonės bei patarimai, tiek Lietuvoje ir tai žiūrūma su kažkokia baime ir iš savo išeivijos laukiam tik pinigų. Tiesa, jau matyti išimčių, kurios pradeda at- sikratyti iš senosios sistemos paveldėtais bruožais. Tokį persiorientavimą reikia remti: skatinti visais būdais privačių iniciatyvą, ugdyti ekonominio galvą mintis. Taip bus galima pagelbėti Lietuvai galu- tinai išeiti iš to kalėjimo kiemo, kuriame, anot Česlovo Stanke- vičiaus, ji dar tebegyvena.

užgriebti visas imanomas te- mas, kultūros bei mokslo (daugiausia religijos) šakas. Kartais mažiau ir suglausčiau yra daugiau...
• „Saleziečių Balsas“, 1993 m., nr. 105. Leidžia lietuviai saleziečiai, redaguoja kun. Mečys Burba, SDB; meninė priežiūra V. Aleksandravičiaus, SDB. Spausdinamas Romoje, Italijoje. Nedidelio formato, patrauklus, gražiai išleistas, spalvotomis nuotraukomis gau- siai iliustruotas, religinis žurnalas. Daug dėmesio skiria- ma šv. Tėvo apsilankymui Lie- tuvoje, saleziečių veiklai Lietuvoje ir pasaulyje, o taip pat šv. kun. Jonui Bosko.

Linus Kojelis, ankstyvesnia- me pranešime supažindinęs su jo vadovaujama US Baltic Foun- dation veikla Lietuvoje, šį kartą kalbėjo politinio bendravimo klausimais. Jis pabrėžė, kad būtina stiprinti Lietuvos politinę kultūrą, steigiant tam tikrą biurą, kuris padėtų ugdyti vakarietiško galvą politikos darbuotojus Lietuvoje. Jie pir- miausia turėtų būti kompeten- tingi savo srityje, sąžiningi žmonės ir tvirti savo politinėse pažinose. Lietuvai reikia poli- tikų, sugebančių daryti diagno- zes, paruošti bei taisyti pro- gramas ir su jomis supažindinti visuomenę. Tokių žmonių reikia ne tik Lietuvoje, reikia jų ir užsienio lietuvių tarpe.

Vilija Aleknaitė vėl atkreipė dėmesį į tai, kad Dainava, jos lietuviškasis peizažas, jaunimo sukurtas Lietuvos žemėlapis yra tas simbolis, kuris išeiviją jungė ir tebejungia su Lietuva. Kiekvienas užsieny gyvenantis lietuvis turi būti Lietuvos am- basadoriumi. Ir ne tik Lietuvos, bet ir apskritai lietuviškumo. Juk ne viskas ir išeivijoje vyksta labai gerai: ar netruksta naujų impulsų lietuviškai veika- lai, ar nereikia skatinti jų jaunimą labiau jungtis į Lietu- viškos kūrbybos darbą. Kartais išeivių tarpe beprasieikišias paviršutiniškas liberalizmas, statas lygybės ženklą tarp gėrio ir blogio, supainioja ir pačius išeivius. Pasigirsta balsų — kam čia pyktis, kam aiškintis, juk visi mirsim — ir kankintojai, ir jų aukos. Prelegentės nuomone, tokio jausmo nereikėtų demon- struoti Lietuvoje. Svarbiausia jėga, kuri Lietuvoje gali įveikti visas blogio bėdas, yra tikėjimas ir vertikalios kylančių vertybių hierarchija.

Savaitės metu dvi dienos buvo skirtos įvairiems informaci- niams pranešimams, posė- džiams ir metinei Lietuvių Fronto bičiulių konferencijai. Pranešimuose buvo apžvelgtos naujų organizacijų, veiksmų ir apskritai lietuviška veikla, prie kurios bičiuliai buvo ar yra savo įnašu prisidėję. Pranešimus pa- darė: Juozas Kojelis, Algis Raulinaitis, Viktoras Naudžius, Linas Kojelis, Vytautas Voler- tas, Juozas Baužys, Antanas Razma, Kazys Ambrozaitis. Po- sėdžiavo į laisvę fondo ir Lietuviškų studijų centro na- riai. Naujai išrinktosios LFB tarybos posėdyje buvo sudarytas prezidiumas. LFB tarybos pir- mininku išrinktas Vytautas Petrusis, reikalų vedėjas — Jonas Urbonas, vicepirmininku ir išdi- ninku — Juozas Ardy, politinių reikalų komisijos pirm. — Vy- tautas Volertas.

LFB konferencijoje buvo pri- imti statuto pakeitimai ir atkreiptas dėmesys į vėl prasidėdantį koordinuotus pouli- mus spaudoje prieš 1941 m. su- kilimo reikšmę. Laikinosios vyriausybės veikla ir apskritai prieš antisovietinę rezistenciją. Buvo pasiūlyti nutarimai akty- viau ir taikliau reaguoti prieš šiuos išpuolius. Konferencijos dalyvis savo nuosirdaus laiško žodžiais pasveikino Lietuvos ambasadorius Venecueloje bičiulis dr. Vytautas Dambra, ragindamas: „Atiduokite, ką privalote. Nesiteisinkite, jog yra penkiasdešimt būdų kovoti. Ne.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1993 m. rugšėjo mėn. 2 d.

5

yra tik vienas kovos būdas — laimėti!”

Šeštadienį, savaitės užbaigai, Vytauto Volerto iniciatyva bei rūpesčiu buvo surengtas litera- tūros ir poezijos vakaras. Savo kūrybos skaitė Česlovas Grince- vičius ir Paulius Jurkus. Buvo taip pat parodytas video filmas „Vilniaus laikrodis“, pagal Č.

Grincevičiaus novelę gražiai susuktas Vilniuje. Tą paskutinį vakarą ilgai skambėjo dainos, vadovaujamos dr. Petro Kisieliaus. Jų aidai ir užsibai- gė šios vasaros Lietuviškų studijų savaitę Dainavoje, kur keliastulpio rodyklės, Vilijos Aleknaitės žodžiais, nukreipia mūsų žvilgsnius į Lietuvą.

A.†A.

JUZEFA URBANIENĖ

Gyveno Cicero, IL.

Mirė 1993 m. rugpjūčio 31 d., 8:10 val. ryto, sulaukusi 96 metų.

Gimė Baltgudijoje. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdę liko: dukte Stasė Didžiulienė, žentas Algirdas; sūnūs: Kostas Urbanas, marti Birutė, Pranas Urbanas, mar- ti Raitis; anūkai: Danutė, Kęstutis, Kristina ir Viktorija; taip pat kiti giminės.

Velionė pašarvota rugšėjo 2 d., ketvirtadienį nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50th Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks rugšėjo 3 d., penktadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Woodlawn kapines, Forest Park, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 708-652-1003 arba 1-800-994-7600.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Nenugalėtoji Lietuva“ — tokiu pavadinimu knyga nese- niai pasirodė Lietuvos knygy- nuose. Jos autorius ir sudaryto- jas — istorijos mokslo dr. Algi- mantas Liekis. Tai gausiai do- kumentuota knyga apie vadin- majai taikų antisovietinį pasi- priešinimą Lietuvoje, pasi- baigus partizaniniam karui. „Aukos, padėtos ant Tėvynės aukuro, pralietas kraujas nebu- vo beprasmiškas... Prisiminti tuos, kurie žuvo, kovojo ir kentėjo, svarbu ne tiek dėl jų pačių, kiek dėl tų, kurie gyvena, kurie gy- vens, kad niekad neužmirštu- me: laisvė ir nepriklausomybė nedovanojama; laisvė ir nepri- klausomybė — kovos iškovoti, bet labai lengva prarasti...“ — rašoma knygos įvade.

„Nenugalėtoji Lietuva — stambi, 618 puslapių knyga. Dauguma joje pateiktos medži- augos yra paimta iš Lietuvos an- tisovietinio pogrindžio spaudos: „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“, „Aušros“, „Perspek- tyvų“. Tai medžiaga, kuri anks- čiau platesnei Lietuvos visuo- menei buvo neprieinama. Kny- ga gausiai iliustruota disidentų ir kitomis nuotraukomis. Ją 1993 m. išleido Valstybinis Lei- dybos centras Vilniuje.

Beje, tai tik pirmas autoriaus sumanyto veikalo tomas. Pa- klaustas apie tolimesnius pla- nus, p. Liekis pareiškė:

— Šiuo metu jau spausdina- mas antrasis knygos tomas, ku- ris knygyuose turėtų pasirody- ti liepos mėnesį. Tame tome to- liau spausdinama medžiaga iš disidentinės kovos Lietuvoje. Ti- kiuose parengti ir daugiau dar- tomy: tretįjį — apie partizanų kovas, jų spaudą; ketvirtąjį — apie bolševikinį represinių or- ganų veiklą ir pan. Turiu viltį kada susipažinti ir su tautiečių archyvais išeivijoje, nušviesti jų įnašą (ambasadų, komite- tų, draugijų) kovojant už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, ku- met mes buvome SSAR okupuoti (1940-1990). Taciau kol kas nežinau, kaip tuos norus įvy- vendinti: reikia nemažai pinigų kelionėms, pragyvenimui...
Pranas Zundė

• Česlovas Masaitis, „Nuo- taikų pėdsakai“. Eilėraščiai. Vilnius, 1992 m. Iliustratorė — Filomena Linciuė-Vaitiekūnienė. Česlovas Masaitis yra mate- matikos profesorius, gyvena JAV, dažnai bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, nors daugiau reiškiasi straipsniais, ne poezija. Knygoje sukaupti ei- lėraščiai, rašyti 1935-1991 metais. Juose atsispindi auto- riaus asmeniškas gyvenimas, nuotaikos, tėvynės meilė ir il- geysys. Tai labai išsamus vieno žmogaus — lietuvių, mokslininko, išeivio, poetiškos sielos asmens — gyvenimo skerspjū- vis. Knyga 375 psl., kietais viršeliais, patraukli.

• Julius Būtenas. „Gyveni- mas kitiems“. Apybraiža apie Feliciją Bortkevičienę. Išleista dr. Kazio Griniaus fondo lėšo- mis, Kaunas, „Aušra“, 1993 m. F. Bortkevičienė yra mūsų tau- tinio atgimimo laikotarpio svar- biųjų moterų: J. Žemaitės, Laz- dynų Peledos, Šatrijos Raganos, Petkevičaitės-Bitės bendra- amžė. Į tautinio atgimimo veik- lą įsijungė kaip neturtingo Lie- tuvos jaunimo, siekiančio moks- lo, globėja. Anot autoriaus, „jos gyvenimo programa nusakytina trimis žodžiais: šviesti-pašlėti- gelbėti“. F. Bortkevičienės gy- venimą J. Būtenas aprašo pa- traukliai, šiltai. Tai daugiau negu vienos šviesuolės lietuvis biografinė, tai ir Lietuvos kovų dėl nepriklausomybės, tautos kultūros ir demokratiškumo atspindys. Knyga 158 psl., kietais viršeliais, iliustruota nuotraukomis. Nors popierius prastokas, bet išleista palygin- ti neblogai.

• „Aušra“, Lenkijos lietuvių leidinys, 1993 m. gegužė, nr. 16-31. Leidžia Lenkijos lietuvių draugija, redaguoja redakcinė kolegija: S. Birgelis, A. Si- tarskienė. Šiame numeryje A. Petronis rašo apie dail. Kazi- miera Šimonį (straipsnis gau- siai iliustruotas dailininko kū- ryba). Labai įdomūs straipsniai — „Poezijos pavasario svečiai“, „Poezija ir gyvenimas“, „Knygų mugė“. Iš tikrųjų į nedidelio for- mato, 46 psl. žurnalą sukaupia daug ir labai įvairios medžiagos. Šis „Aušros“ numeris ypač įdomus.

• „Viltis“, 1993 m. rugšėjo mėn., nr. 3(52); folkloro ir tau- tinių šokių žurnalas, leidžiamas nuo 1942 m. Redaguoja ir lei- džia Vytautas F. Beliauskas 2 mėnesius (išskyrus gegužę ir gruodį). Nepaisant lietuviško pavadinimo ir kai kurios, su Lietuva susietos, medžiagos („Vestiges of Heathen Lithua- nia“ ir daugiau), žurnalas api- ma įvairių etninių grupių folk- lorą, šokius, dainas, veiklą ir tai daro jį labai patraukliu, įdomiu. Medžiaga gausiai iliustruota nuotraukomis, išspausdinta ge- rame popieriuje.

• Kęstutis A. Trimakas, „Jėzaus gyvenimo iliustracijos“ — Pagal Marijos Valtortos vei- kalą „Žmogaus-Dievo poema“. Išleido „Židinys“ (8000 Tapper Pl., Dyer, IN, 46311) ir kun. K. Trimakas. Spaudai paruošė ir apipavidalino Teresė Bogutienė, „Kovas Publishing“, spausdino „Draugo“ spaustuve, Chicago, IL 1993 m. Knyga gaunama „Drauge“.

Leidinio medžiagą sudaro trys paskaitos, kun. K. Trimakas skaitytos Lietuvoje; „Jėzus Kristus, Dievo meilės ir gaile- stingumo apreiškimas žmonijos istorijoje, naujai atskleistas Marijos Valtortos „Žmogaus-Dievo poemoje“, „Jėzus ir Ju- das: draugystė ar konfrontacija, užsibaigus išdaviko pabūtiavi- mu“, „Didžioji meilė: Jėzus ir Jo

Motina“. Turinys gilus, išma- sytas, bet kiekvienam skaitan- čiam prieinamas. Tai tikras dvasinis lobynas. Knyga mink- tais viršeliais, kurių priekinį puošia H. van R. Rembrandto „Kristus“.

• Juozas Paškevičius-Ar- vydas, „Jaučiu, Matau, Gir- džiu...“ Eilėraščiai. Išleido Danutė Elsbergas, spaudė „Draugo“ spaustuve 1993 m. Tai ypač gražiai apipavidalintas ir išleistas, 111 psl., pomirtinis autoriaus eilėraščių rinkinys. J. Paškevičius-Arvydas domėjosi poezija ir pats ją rašinėjo, bet buvo labai kuklus, savo kūrybos niekur nespausdino. Jo dukters Danutės, sūnaus Algio ir duk- raitės Kristinos pastangomis išleista ši knyga (autorius mirė 1989 m.). Eilėraščiai knygoje suskirstyti į 6 skyrius (pagal tematiką): Tu išejai; Matau, girdžiu, jaučiu; Ten mano mies- tas; Lapkričio simfonija; Meilės ir saulėlydžio takais; Praeitis ir dabartis. Eilėraščių lygis ne- vienodas, tačiau yra tikrai vy- kiusios kūrybos humoristinė- mis temomis. Knyga gaunama „Drauge“.

• „Caritas“, 1993 m. gegužė, nr. 5. Tai mėnesinis žurnalas, leidžiamas Lietuvos „Caritas“ federacijos. Vyriausioji redakto- rė Albina Pribušauskaitė, nors redakcinė grupei priklauso ne- mažas žmonių būrys. Medžiaga įvairi, bet suskirstyta į kelias pagrindines gruputes: Ateitis, Šeima, Dienų aidai, Caritas skyriuose ir kt. Yra nuotraukų, yra ir poezijos. Įdomu pasiskai- tyti apie pozityvią, karitatyvinę veiklą Lietuvoje.

• „Naujasis Židinys-Aidai“, 1993 m. liepa-rugpjūtis, nr. 7-8. Religijos ir kultūros žurnalas, leidžiamas jau treči metai, „Ka- talikų pasaulio“ leidyklos Vil- niuje. Vyriausiojo redaktoriui pasirašo Petras Kimbrys, garbės redaktorius — kun. dr. Leonardas Andriekus, OFM. Šiame numeryje pirmenybė tei- kiamą Vatikano II Susirinkimo „Dekretai apie pasauliečių apaštalavimą“ ir apskritai pa- saulinio masto autorių ver- timams įvairiomis religinėmis temomis. Istorijos skyriuje E. Gudavičius rašo apie Mindaugo epochos šaltinius; Dramos — pa- teikiama Algimanto Mackaus „Slėptuvė“; Žmogus ir kalba dalyje — M. Japerto „Vaizdiniai apie kalbą“; Literatūros tyrinė- jimuose rašoma apie Goethes „Fausto“ humanizmą ir t.t. Beveik susidaro įspūdis, kad žurnalas (139 psl.) stengiasi

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9523 South 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalverijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-70-67 ir 77-68-62

A.†A.

VLADUI SKRIPKUI

mirus, broli KAZIMIERA, seserį SOFIJĄ PUMPU- TIENĘ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aleksandra ir Jonas Samaičiai

DEVYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Inž. JUOZAS GIBAITIS

Jau suėjo devyneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Tėvą, kurio netekome 1984 m. rugšėjo 3 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmir- ši. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Maloniai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Juozą savo maldose.

Nuliūdęs sūnus.

A.†A.

JUZEFAI URBANIENEI

mirus, gilaus skausmo valandoje jos mielą dukrą STASĘ ir žentą ALGIRDĄ DI- DŽIULIUS, sūnų KOSTĄ ir marčią BIRU- TĘ URBANUS, sūnų PRANĄ ir marčią RAISĄ URBANUS ir visus artimuosius širdingai užjaučiame.

Danguolė ir Stasys Surantai

Ilgamečiui klubo valdybos nariui

A.†A.

JONUI AUKŠČIŪNUI

mirus, žmoną JADVYGĄ ir kitus artimuosius nuo- širdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Chicagoje

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Susipažinimas su Kriaučelių vardo Vaikų nameliais vyks sekmadienį, rugsėjo 12 d., nuo 12 iki 3 val. p.p. Bus proga susitikti su mokytojais, apžiūrėti patalpas ir užsiregistruoti mokslo metams. Kviečiame buvusius, o ypač naujus vaikus atsilankyti su tėveliais ir pabendrauti smagioje popietėje. Namelių adresas: 2743 West 69 Street, Čikagoje. Tel. — 312-476-4999.

Skautų ir skautių tūntai Čikagoje savo metinę veiklą pradės bendra sueiga sekmadienį, rugsėjo 12 d., 11 val. ryto Jaunimo centro didž. salėje. Įvyks „Lituanicos“ tūnto tūntininko pareigų perdavimas. Visiems skautams, ėms dalyvavimas privalomas. Dėvima tvarkingomis išieginėmis uniformomis. Turint klausimų — kreipiamasi į tūntininkus, arba savo vieno vadovus.

Kun. Juozas Vaišnis, SJ, kunigstės aukštinis jubilieus bus iškilmingai paminėtas sekmadienį, spalio 24 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre.

Laisvalaikio darbų paroda spalio 22-24 dienomis ruošama Jaunimo centro maž. salėje. Kviečiami visi — moterys ir vyrai prisidėti su savo darbais prie šios parodos. Tėbūnie ištesėti pernai duoti pažadai.

Įsių metų „Draugo“ metinį banketą įsigijo bilietus: dr. Kazys ir dail. Marija Ambrozaičiai, Birutė ir Petras Buchai, dr. Pranas ir Danutė Jarai, dr. Adolfas ir Algė Šležai. Stalo organizatoriai — Sofija ir Stasys Dziugai. Banketas bus rugsėjo 26 d., sekmadienį, Martinių pokylių salėje.

7 dienų kelionė laivu, apilankant svarbesnius Karibų jūros salas, ruošia Lietuvių Skautų sąjungos JAV Vidurio rajono vadja. Kelionės pradžia — 1994 m. vasario 5 d. Kviečiami visi skautai, es, jų šeimos ir draugai. Registruoti pas vs. Rita Penčilytė iki š.m. rugsėjo 25 d. Platesnė informacija bus teikiama ateinančios savaitės „Skautybės kelio“ laidoje.

Lietuvių golfo diena, globojama Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų, bus rugsėjo 15 d. Palos Community Club aikštėse (131 ir Southwest Hwy). Klubo pirmininkas yra Algis Baliūnas.

Dainavos ansamblių kvietia visus dabartinius ir buvusius dainaviečius vėl sugrįžti į ansamblio gretas ir prisijungti prie tolimesnio darbo. Pirmoji poatosoginė repetitija bus antradienį, rugsėjo 7 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro 203 kambaryje.

x Trūksta Jūsų gyvenime pačių naujausių, necenzūruotų žinių iš Lietuvos? Nuo Milwaukee iki Elgin, nuo Chicago iki South Bend informuoti lietuviai klausosi tik ŽEMĖS L PRODUCTIONS žinių laidų. Jūsų dėmesui — RYTMEČIO EKSPRESAS nuo pirm. iki penkt. 10 v.r. per WNDZ 750 AM. Adresas: RYTMEČIO EKSPRESAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Tel. (312) 286-1616. Nesuspėjote? Jūsų patogumui VAKARINĖS NAUJIENOS nuo pirm. iki penkt. 6:30 v.v. per WCEV 1450 AM; adresas: WCEV Radio, 5356 W. Belmont, Chicago, IL 60641, IL (312) 777-1450. Visais reklamais reikalaujama, įskaitant ir mirties pranešimus, kreipkitės į mus tuoj pat po laidų.

(sk)

Kazimierietės ses. Salvatorė spalvotą nuotrauką Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos pradžios mokyklos klasėje išspausdino pirmame puslapyje „Chicago Sun-Times“ dienraštis (rugsėjo 25 d.), pažymėdamas, kad katalikiškosios mokyklos jau pasirodusios pradėti naujosios mokslo metus, o valdiškosios Čikagos mokyklos — kaip paprastai — dar tāsosi dėl mokytojų algų, biudžetų ir kitų nuolatinių bėdų.

Architektas Arvydas Barzdukas dalyvaus svarstybose „Ateitininkų veikla išeivijoje — šiandien ir rytoj“ išeivijos ateitininkų konferencijoje. Jis kalbės tema „Ideologinis ugdymas ir brendimas“. Svarstybos įvyks sekmadienį, rugsėjo 5 d., 9:30 v.r. Jaunimo centre, Čikagoje.

Irena Kerelienė organizuoja ir vadovauja VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumo Muzikos ir Literatūros vakaro programai. Šis vakaras rengiamas penktadienį, lapkričio 26 d., Jaunimo centro salėje, Čikagoje.

Ar po visų straipsnių, skelbimų ir žinučių kam nors dar kyla klausimų apie artėjančią Ateitininkų konferenciją, kuri vyks rugsėjo mėn. 3-5 d.? Galima registruotis pas Paulių ir Rasą Ragus, 708-531-9522. Galima kreiptis į Konferencijos rengimo pirmininką dr. Edmondą Salikį vakarais 708-257-0564. Kun. St. Ylos pagerbimo akademijos vakarienei galima užsakyti vietas ar stalus pas Ireną Kazlauskienę, 708-257-8346.

Vytautas Dovydasaitis, mokslinis agronomas, gyv. Dotnuvoje, VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziume skaitys paskaitą „Ankštinių javų auginimo tyrimai Lietuvoje“. Jo mokslinių tyrimų kryptis yra žirnių, vikių bei jų mišinių su varpiniais agrotechnikos tyrimai grūdams bei žaliajai masei. V. Dovydasaitis paskelbė daug mokslinių darbų apie ankštinių ir varpinių augalų mišinius.

Simpoziumas rengiamas š.m. lapkričio 24-28 d. Lemonte ir Čikagoje.

Skautininkė Elena Abelienė, gyvenanti Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT, savo auka parėmė Lietuvos silpnaregius. Vajaus lėšų telkėjos yra Kunigaikštienės Gražinos būrelis vyresniosios skautės. Jos yra labai dėkingos už kiekvieną auką, nes tos aukos suteikia galimybę silpnaregiams Lietuvos žmonėms įtaisyti gerus akinius.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

(sk)

x TIK \$39 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai — viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto — \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos — \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-438-7772.

(sk.)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnaušienė, Travel Centre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

Pakuojamas dar vienas talpintuvus su pagalba sergantiems Lietuvos žmonėms. Reikmenys pakauti Sv. Kryžiaus ligoninės Čikagoje, o darbą atlieka Lithuanian Mercy Lift darbuotojos (iš kairės): Lora Jokubauskaitė, Pranė Šlutenė ir Rita Riskienė, Lithuanian Task Force įsteigėja.

KRAFT FIRMOS VADOVAS LIETUVOJE

Ilgai lauktas litas jau pasirodė. Buvo kalbų apie jo kokybę, bet dabar sekama jo vertė. Saulutė rugsėjo 22 d. popietę Čikagos ir apylinkių lietuviai turėjo progą išgirsti Antano Grinos pranešimą apie praleistus metus, pasidarbuojant Lietuvoje.

Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje salėje, kur Pal. Matulaičio misijos savanorės paruošė kavutę, susirinko per 300 žmonių, besidominčių Lietuvos ekonomine padėtimi. Po trumpo kun. L. Zarembos pranešimo apie Pal. Jurgio Matulaičio misijos reikalus, PLB „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos biuletenyje skelbiama, kad toje bažnyčioje rugsėjo 21 d. susituokė David Petkūnas su Melissa Rakauskaite.

Tikybės pamokos vaikams, lankantiems valdiškasias mokyklas, Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje (Brighton Parke) prasidės rugsėjo 13 d. Registruoti reikia mokyklos raštinėje jau dabar.

„Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, kviečia visus išgirsti Vytauto Dudėno, Lietuvos investicijų banko pirmininko, pranešimą penktadienį, rugsėjo 10 d., 7 v.v., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, IL. Įėjimas auka — Lietuvos našlaičiams.

Dalia Staniskienė dalyvaus svarstybose „Ateitininkų veikla išeivijoje — šiandien ir rytoj“ išeivijos ateitininkų konferencijoje. Ji kalbės tema „Religinis dvasinis gyvenimas“ ir jos dėmesio centre bus pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios gyvenime. Svarstybos įvyks sekmadienį, rugsėjo 5 dieną, 9:30 v.r. Jaunimo centre Čikagoje.

I. Kairytė iš Oak Lawn, Ill., grąžindama laimėjimų šaknelę, „Draugo“ stiprinimui atsiuntė ir 70 dol. auką.

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, dėkoja už sekančias aukas: Joane Brieske \$25, Valerija Statkienė \$10, Cecelia Samans \$50, Larry Angelini \$20, Dalia Saulys \$20, Aldona Kaminskienė \$40, Danutė ir Vilijus Trumpjonas \$50, Gražina Karvelienė \$25, William Lohff \$50, Frank Zapolis \$25, Daiva ir Petras V. Kisielius \$50, Judy ir Jonas Sidrys \$100, Donna ir Steven Balta \$25, Halina Tilindis \$25, Edvardas Modestas \$100, Vytautas Musonis \$50.

(sk)

sakymas buvo: „Mums iš tikrųjų pagalbos reikėtų — kapitalo, investicijų arba užsienio partnerių, o šiaip mes viską puikiai patys nusimamom, puikiai patys galim padaryti“. IESB juos išklauzė ir tada pradėjo teirautis: „Ką jūs gaminat? Kur jūs parduodate? Iš kur žaliavas gaunate? Kokios jūsų žaliavos?“ Kai išsikalbėdavo, kai jie pamatydavo, kad iš A. Grinos žmonių jiems nėra grėsmės, kad nežada juos pašalinti iš darbų, atsidadydavo durys.

Antanas Grina pataria nuvažiuotiems daugiau klausytis ir stebėti negu kalbėti. Taip pat išsireiškimas „Lietuvai padėti“ nusidėvėjęs. „Važiukime į Lietuvą ten pat, pasidaryti, o ne padėti. O jeigu mūsų kas nors paprašys, pamatė, kad ką nors nusimamom, tada gal galėsime padėti. Nevažiukime pradėti pamokslauti. Ne mes jiems laisvę atgavom. Jie patys laisvę atgavo“.

Dirbdamas Lietuvoje, Antanas Grina susitikio idomų žmonių, pvz. buvusį New Yorko Federal Reserve Banko vyr. viceprezidentą. Šis A. Grinos grupės savanoris buvo 84 metų, o jo žmona — 82 metų. Jie atvyko sausio mėnesį, per pačius šalčius ir išbuvo 4 mėnesius, darbuodamiesi, kaip ir kiti grupės nariai.

Antanas Grina priminė, kad Lietuvoje nėra viskas juoda ar viskas balta. Yra nemalonu, grižus namo, skaityti išeivius straipsnius, kurie nuvažiavę trumpam į Lietuvą, grįžta nieko gero joje nematę. Taip pat nereikia būti naiviems — 50 metų yra didelis laiko tarpas. Vokiečių tauta buvo atskirta ir jiems nepaprastai sunku. Gerai, kad Vakarų Vokietija pajėgi ir tuo būdu kai kurias problemas galima pašalinti. Lietuva to neturi. Užtat būkim atsargūs, būkim tokie paukščiai, kurie savo lizdo neteršia ir stenkimės matyti ne tik blogą.

Atsakant į klausimus, Grina paaiškino, kad Estijos krona buvo įvesta anksčiau už litą,

nes jiems buvo svarbesnis dalykas įvesti pinigų. Negalime paneigti fakto, kad Lietuvoje buvo pavėluota, įvedant savus pinigus. Tai įvyko todėl, kad buvo dideli politiniai ginčai. Estijos krona buvo iš karto pririšta prie vokiečių markės ir Estijos Centrinis bankas vartoja monetarinę politiką, kuri visame pasaulyje nėra vartojama. Jie kroną pririšo ne tik prie vokiečių markės, bet ir prie rezervų. Estijos krona gali būti išplečiama tik jei tie rezervai yra padidėję užsienio valiutomis ir auksu, o jei jie neturi užtenkamai užsienio valiutos rezervų, jie negali išleisti kronų. Ta sistema 1930 m. buvo panaikinta visame pasaulyje. Kai krinta ekonomika ir reikia daugiau pinigų, turi būti mechanizmas, kuris, pagal pareikalavimą, galėtų išplėsti pinigų kiekį. Estijoje tas nėra įmanoma. Estų kainos ir pirkimo galia jau tiek pažengus į Vakarų pusę, kad jie į Rytus jau absoliučiai nieko negali parduoti. Visi fabrikai, orientuoti į Rytus, yra priversti bankrutuoti. Suomiai yra lyg Estijos Vakarų Vokietija. Suomiai savo investicijomis prisideda ir tą žiauriausią laikotarpį Estija galės lengviau pakelti, negu Lietuva.

Lietuva yra didesnis kraštas — turi daugiau gyventojų, daugiau industrijos, o ta industrija buvo daugiau įvelta į Rytų rinką, todėl tebeveikia. Antano Grinos nuomone, būtų klaida atsakyti tos rinkos, kadangi ji gali suteikti Lietuvai daug galimybių toliau išgyventi. Pirmas poreikis investicijoms yra stabilu valiuta. Grina tikisi, kad R. Visokevičius įstengs išlaikyti litą stiprų.

Monetarinė ir fiskalinė politika pešasi kiekvienoje valstybėje. Fiskalinė politika yra išdėstyta ir išdėstyta. Jos sprendžiamos ir sudaromos kongreso, seimo. Visi politikiečiai mėgsta nuleisti mokesčius ir padidinti valstybės išlaidas, nes jie nori būti išrinkti. Fiskalinė politika vienpusiška. Monetarinė politika yra didelis stabilizatorius, galintis suvaržyti su savo nustatytomis priemonėmis. Gerai, kad ir Lietuvoje ateiti iki to, kad fiskalinė politika ir monetarinė politika yra tvarkinga ne tu pačių žmonių. Grina išsireiškė — „Kad jie susikirs, esu tikras. Jei nesusikirs, būtu rojus ant žemės. Einam iki šiol labai teisingai“.

Prelegentas papasakojo apie Panevėžio stiklo fabriką, kuris išleido naują liniją — stiklainius. Jis taip pat parodė Spartos kojinių imonės Vilniuje įvairiaspalves kojines, gamintas iš medvilnės ir linų. Labai sveika kojoms ir pora kainuoja 50 centų. Stengiamasi gauti užsakymą iš Sears. Grina siūlo visiems Lietuvai talkinti, ieškant eksportams užsakymų.

Antano Grinos pranešimo proga susirinkusieji suaukojo 363 dol. „Saulutės“ būreliui, iš kurių, sumokėjus už salę, liko 313 dol. padėti Lietuvos našlaičiams.

Indrė

VEIKLUS ALTO ČIKAGOS SKYRIUS

Po Alto Darbo konferencijos, įvykusios š.m. gegužės 1 d., skyriaus vadovavimą perėmė kita organizacija — R. Katalikų Federacija. Buvo sudaryta valdyba vienerių metų kadencijai. Ją sudaro: Antanina Repšienė — pirmininkė, vicepirmininkai — dr. Vytautas Dargis, Petras Buchas, Juozas Bagdžius ir Evelina Oželienė; vykdomoji sekretorė — Matilda Marcinkienė, protokolų sekretorius — dr. Petras Jokubka, izdininkė — Mary Kinčius, finansų sekretorė — Jūratė Jasiūnienė. Kontrolės komisija: Valerija Stanaitis, Joseph Stanaitis ir Jeronimas Gaiztys. Likusieji 31 — tarybos nariai.

Valdyba, dirbdama kartu su taryba, birželio 13 d. surengė išeiviečių minėjimą. Antras svarbus renginys — tai Dariaus Girėno minėjimas, į kurį aktyviai įsijungė Alto Čikagos skyrius. Skyriaus pirmininkė dalyvavo trijose komisijose: finansų telkimo, vakarienos rengimo ir programos leidinio. Dalyvauta parodė su vėliavomis ir vainiku padėjimu Alto skyriaus vardu. Daug skyriaus narių dalyvavo iškilmingoje vakarienoje.

Dabartiniu metu stipriai ruošiamasi gegužinei, kuri bus rugsėjo 6 d., pirmadienį (Labor Day) Aldonos ir Anio Grinių sodyboje, Lockport, IL. Gegužinės pradžia 12 val. dieną. 11 val. ryto išvažiuos autobusas nuo Marquette Parko bažnyčios. Vietos į autobusą užsakomos tel. (312) 434-3713 arba (312) 434-4645. Atsilankiusieji bus vaišinami gardžiais cepelinais ir kitais patiekalais, gamintais Talman delicatessen krautuves (sav. Kazlauskai). Veiks nuotaiškina muzika, dovanų paskirstymas ir t.t. Donald Petkus Jr. pažadėjo dvi palapines pastatyti dalyvių patogumui. Skyriaus valdyba maloniai kviečia Alto rėmėjus ir prijauniančius dalyvauti šioje gegužinėje ir tuo paremti jau 53-jus metus tuokiančią politinę organizaciją.

Alto centro valdyba šaukia atstovų suvažiavimą spalio 30 d. Išvakarėse t.y. spalio 29 d. Čikagos skyrius ruošia atstovams ir svečiams susipažinimo vaišes. Šiuo laiku didžiausias rūpestis — gegužinė rugsėjo 6 d. Visi laukiami.

Ant. Repšienė

NAUJA SUSISIEKIMO PRIEMONĖ

Čikagos miestas, besirūpinamas pietvakarių gyventojų susisiekimu, ruošiasi spalio mėnesį atidaryti naują pravesimą „Orange Line“, kuri keičiuos vėžins tarp Midway aerodromo ir miesto centro. Nuo 59-tos ir Cicero bus galima miestą centrą pasiekti per 25-29 minutes. Šis traukinys taip pat paims ir paliks keleivius prie 51-os ir Pulaski, 49-tos ir Kedzie, 49-tos ir Western, 35-tos ir Archer, Ashland ir Archer, Halsted ir Archer, Roosevelt ir Wabash.

Keleivių patogumui traukiniai yra apšildomi ir vėsinami. Vaziuoja labai tykiai. Traukinio stotys yra apšviestos ir yra gana daug vietos mašinoms pasistatyti. Čikagos miesto policija rūpinasi visiška keleivių apsauga. Dėl tolimesnių informacijų galima skambinti RTA keliamimo žinių agentūrai 312-836-7000 arba CTA Orange Line stoties viršininkui Leon Fields 312-581-8684.

V.S.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Pasaulio lietuvių centro Lemonte gegužinėje liepos 25 d. prie laimingųjų bilietų traukimo (iš kairės): Genė Rimkienė, Romas Kronas, Dana Gylėnė ir Bronė Nainienė.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus